TAŞRA MÜŞTERİLERİMİZE:

Meşhur Singer Elmaslı ve Pırlantalı saatlerinin, Şövalye ve Nişan yüzüklerinin, Çilerinin, Küpelerinin en son lüks çek iğnelerinin, Küpelerinin en son lüks resimleri çıkmıştır. Bu resimlerden tedarik etmek istiyenlerin adreslerile 15 kuruşluk posta pulu göndermeleri rica olunur.

Satışımız Peşindir.

SİNGER SAAT MAĞAZASI

İstanbul Eminönü Cad. No. 8

Cumhuriyet

20 nci yıl sayı: 6820

İSTANBUL — CAĞALOĞLU

Telgraf ve mektub adresi: Cumhuriyet, İstanbul — Posta kutusu: Istanbul No. 246

Telefon: Başmuharrir: 22366. Tahrir heyeti: 24298 İdare ve Matbaa kısmı: 24299-24290

Salı 10 Ağustos 1943

MİLLÎ PİYANGO

30

60.000

Ağustos

FEVKALÂDE ÇEKİLİŞ

İDARE

Avrupa Kalesini Müdafaa İçin

Almanyanın bütün cepheleri kısaltmağa başladığı ve Norveçteki kıtaların geri alınmakta olduğu İsveçten bildiriliyor

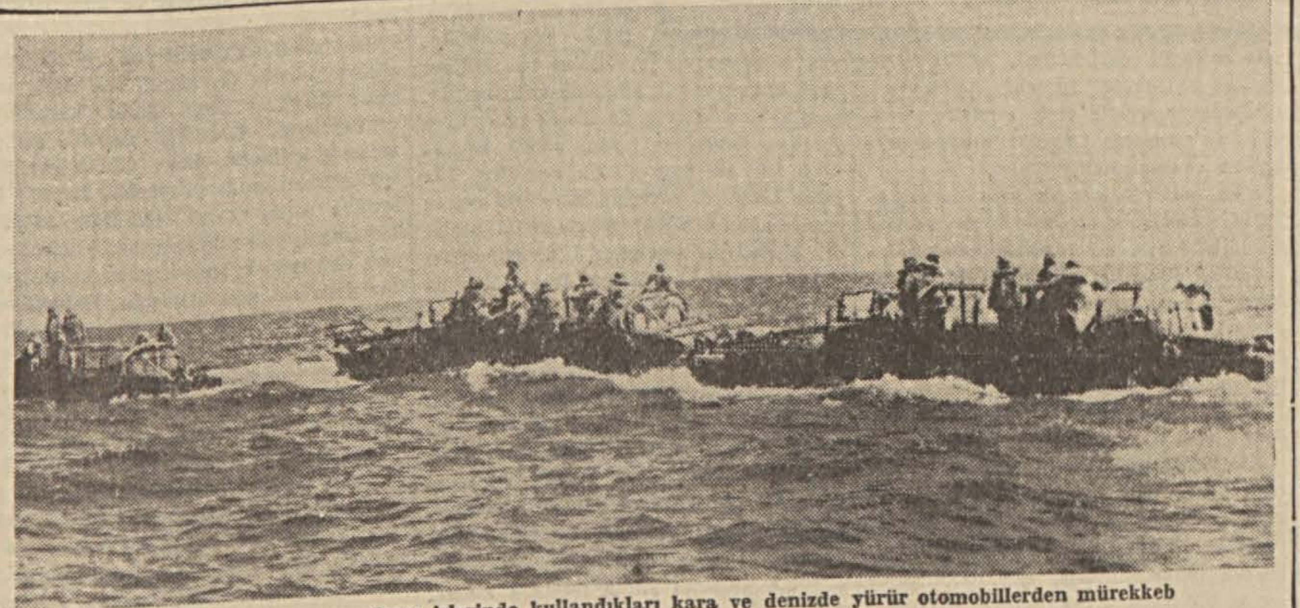

Amerikan ordusunun ihrac işlerinde kullandıkları kara ve denizde yürür otomobillerden mürekkeb bir birlik Sicilyada karaya çıkarken

Sicilya harbi bitiyor

Mihver kıt'aları Etna cephesinden tamamen çekiliyorlar — Müttefikler dün dört şehir aldılar

Siyasî imkânlar

Harb düğümünün çözülmeğe yüz tuttuğunu başlıca iki alâmetten anlarız. O an yaklaştı mı, galib devletler cephesinde, harb hedefleri etrafında türlü uyuşamamazlık lar görülmeğe başlanır. Dünyaya verilecek siyasî ve ekonomik düzen, mağlûblara yükletilecek cezalar, galiblerin hissesine düşen hak ve vazifeler bahsinde, çok defa o zamana kadar akla gelmedik fikir aykırılıkları görülür.

Mağlûb devletler cephesine gelince orada da eski ahenk yıkılmağa başlar. Her devlet, yenilmenin sebeb ve mes'uliyetini komşusunda aramağa çalışır. Teslim olmanın yahud harbe devam etmenin şartları üzerinde şiddetli münakaşalar yapılır.

Umumiyetle, galib gelmeğe yüz tuttuğunu gördüğümüz cephede hangi devlet ağır basarsa harb de onun özleyişlerine uygun bir şekilde sona ermek istidadındadır. Aynı cephenin öteki galibleri, elden geldiği kadar bu neticeyi baltalamağa gayret ederler. Bu sonuncular ne derece muvaffak olurlarsa, kazanılan zafer de o nisbette sönük, devamsız ve manasız olur. Mağlûb cephenin asıl yardımcısı, birbirine silâh ve mukadderat arkadaşlığı yapmış devletlerden ziyade, karşı cephedeki kırgın ve geçimsiz hükûmetlerdir.

Geçen harbde bu hâdisenin çok parlak bir misalini bütün dünya görmüştü. Çözülme ânı yaklaşınca Bulgaristan dayanamamış, Müttefiklerinden ayrılarak mütareke istemişti. O sırada Balkan cephesi zaten açılmış olduğundan çözüntünün arkası çabucak geliverdiydi. Fakat Almanyayı yenmek üzere elbirliği eden İtilâf devletleri de aralarındaki sıkı tesanüdü uzun zaman koruyamadılar. Mütareke devri başlar başlamaz fikir ayrılıkları derhal kendini gösterdi ve bir yıl sonra imzalanan sulh muahedeleri, galiblere özenilen zaferi kazandıramadı.

İlkönce Amerika küserek sahneden çekildi, İngiltere ile Fransa, İtalyayı doyurmadılar. Nihayet Avrupada başbaşa kalan bu iki devlet de Almanyaya verilecek şekil hakkında bir türlü uyuşamadılar. Fransa, Almanyanın bir daha yerinden kımıldıyamıyacak derecede kıskıvrak bağlanmasını istiyor, halbuki İngiltere, kontinan üzerinde rakibsiz kalacak bir Fransadan çekiniyordu.

Neticenin ne olduğunu görmek için dünya fazla beklemedi. Versailles'dan on dört yıl sonra Almanya kendini toparlamış ve doğumunun on beşinci yılında muahedeyi yırtarak eski galiblerinin karşısına dikilmişti.

★

Bugün harb sonunun yaklaştığını gösteren emareler var mı?

Bazı arkadaşlara göre evet, bazılarına göre hayır!

Müttefikler arasında ötedenberi yarına dair sezilen fikir ayrılıklarına bakılırsa harb düğümünün çoktan çözülmeğe yüztutması lâzımdı. Atlantik andındanberi her altı ayda bir kulağımıza çarpan harb sonu hakkındaki münaka-

NADİR NADİ

(Arkası sahife 3, sütun 4 te)

Amerikan ordusu

Sicilyanın şimalinde Mesinaya yakın sahile yeni bir çıkarma yaparak Mihverin ric'at yolunu kesmeğe çalışıyor

İtalyan Başvekili Mareşal Badoglio

General Eisenhower Amerikan umumî karargâhı 9 (a.a.) — Şiddetli muharebeler vermekte olan ardcı kıt'aları tarafından örtülü olarak Almanlar, Etna dağının şimal yamacından geri çekilmektedirler.

Yedinci ordu şimalde Orlando burnunun batısında düşman hatlarının gerisine hiç bir mukavemetle karşılaşmadan bir çıkarma yapmış ve batı istikametinde ilerlemekte olan düşman takviyelerini püskürtmüştür. Bu takviyelerden 300 esir alınmıştır.

San Fratello ve San Agata dün zaptedilmiştir. Kıt'alarımız şimdi karaya çıkan kuvvetlerle birleşmek için ilerliyorlar.

Daha cenubda Cessaro zaptedilmiştir.

Diğer taraftan 8 inci İngiliz ordusu, Etna dağının doğusunda kâin mühim bir

(Arkası sahife 3, sütun 5 te)

İtalyada tasfiye

Faşio ve Korporasyon meclislerile âyan azalarından şüpheli olanlar askerî mahkemeye veriliyor - Mussolini Romada imiş!

Roma 9. (E.P.) — Hükûmetin emniyeti aleyhine işlenen cürümleri muhakeme etmek üzere evvelce kurulmuş olan hususî muhakemelerin lâğvı ve bu işlerin de Romadaki askerî muhakemelerine devredilmiş olması yüzünden bu muhakemeler fevkalâde surette işle mahmul bulunmaktadırlar. Askerî muhakemelerinin normal mesaileri zamanında bile günde vasatî yüz ihbar vuku bulmakta idi.

Diğer taraftan Faşio ve Korporation meclisinin 642 azası ile 453 senatörün teşriî masuniyetleri kaldırıldığı alâkadar makam tarafından bildirilmiştir. Haklarında, haksız menfaat temin ettikleri ileri sürülmüş olan meb'us ve senatör bu itibarla hiç bir formaliteye lüzum görülmeksizin tetkik heyetlerine sevkedilebilineceklerdir.

Corriera Della Sera'nın bir makalesi

Roma 9 (a.a.) — Corriera della Sera gazetesi «Sarsılmaz bir kale teşkil edelim» başlığı altında neşrettiği bir yazıda ezcümle şöyle demektedir:

«Ortada mes'ul bir hükûmet vardır. Herkesin onunla birlikte çalışması gerekmektedir. Bulunduğumuz nazik vaziyette tenkid ve memnuniyetsizliğin yeri olamaz. Bu gibi haller içinde bulunduğumuz müşkül vaziyeti bir kat daha güçleştirecektir. Vatanın selâmeti göz önünde tutularak bütün vatandaşlar kendilerine düşen vazifeleri yapmalıdırlar. Hava hücumlarına karşı vazifemizi

(Arkası Sa. 3, sütun 6 da)

Alman karargâhında verilen mühim kararlara göre

Roosevelt Kanadada

Amerika Devlet Reisi kurmay heyetile bir hafta Kanadada kalarak döndü

Washington 9 (a.a.) — Beyaz Saray, aşağıdaki bülteni neşretmiştir:

Cumhur Reisi, Kanadada Huron gölünün şimal sahilinde Mecrogoa ve Wnitesh yakınlarında kısa bir tatil müddeti geçirdikten sonra Washingtona dönecektir. Reisin refakatindeki kendi şahsî kurmay reisi Amiral Leahy, deniz yaveri Kontramiral Wilson, T. Brown, kara yaveri Tümgeneral Edmund, M. Watson, Kontramiral Ross Micntyr, şahsî hekimi ile Jeames Byrnes ve Harry Hopkins vardı.

Roosevelt Washingtona döndü

Londra 9 (B.B.C.) — Bir hafta müddetle Kanadada bulunan Reisicumhur Mr. Roosevelt'in bugün Washingtona döndüğü bildirilmektedir.

Profesör Tevfik Sağlam

Üniversite Rektörlüğü

Maruf profesörümüz Tevfik Sağlamın tayini takarrür etti

Münhal bulunan Üniversite Rektörlüğüne Tıb Fakültesi profesörlerinden Prof. General Tevfik Sağlamın tayini kat'î olarak takarrür etmiştir. Profesör kararnamesi henüz gelmediğinden, vazifesine başlamamıştır. Bir iki gün içinde kararnamenin tebliği beklenmektedir.

Stockholm 9 (a.a.) — Afi: İsveçte dolaşan, henüz doğru olup olmadıkları tahkik edilemiyen ve bu sebebden dolayı büyük bir ihtiyatla karşılanması lâzım gelen şayialara göre Almanlar, Norveçi boşatlmağa hazırlanmakta oldukları söylenmektedir.

Londraya göre tahliye başlamış

Londra 9 (a.a.) — Afi: Reuter ajansının Stockholm muhabirine göre Almanlar, Norveçi terketmekte ve Danimarka limanlarına müteveccihen yola çıkmaktadırlar.

Umumî karargâhta verildiği tahmin edilen kararlar

Ankara 9 (R.G.) — Hitlerin umumî karargâhında yapılan ve başlıca siyasî ve askerî meseleleri bahis mevzuu eden toplantı günün başlıca meselesi olmakta devam ediyor. Bu toplantıda görüşülen meseleler hakkında yapılan tahmin ve tefsirler başlıca bir kaç noktada toplanmaktadır. Bu tahmin ve tefsirlere göre, Almanya henüz çok kuvvetli olduğu halde müşkül bir durumda bulunmaktadır. Bir taraftan Ruslara, diğer taraftan Anglo-Saksonlara karşı muharebeyi idare etmek onu güç bir hale sokmuştur. İşte bu vaziyet Almanyayı yeni tedbirler ittihazına sevketmiştir. İngilizlere göre harbin en buhranlı safhalarına girdiği bu devrede Almanların alacağı tedbirler, doğu cephesini kısaltmak, İtalya ve hatta Balkanlardan vazgeçmek, yani «Avrupa kalesi yerine «Almanya kalesi» ni müdafaa etmektir. İtalyanların «eğer İtalya teslim olursa Avrupa kalesi yıkılacaktır» şeklindeki iddialarına cevab olarak «İtalya harbe devam etse de, etmese de Avrupa kalesi çökmeğe mahkûmdur» demektedirler. Filhakika Hitlerin karargâhında görüşülen meselelerden birinin İtalya olduğu muhakkaktır. Memlekette örfî idare ilân edilmiş olması, İtalyada hâlâ normal hayatın başlıyamamış bulunduğunu göstermektedir. Sicilya tamamen işgal edilip yarımada tehlikeye düştüğü zaman Badoglio'nun vaziyeti daha çok müşkülleşecek

(Arkası sahife 3, sütun 3 te)

Siyasî idare

Mareşal Göring, Mareşal Keitel Amiral Dönitz'e tevdi edilecekmiş

Japonya Pasifikte bir intizar siyaseti takibine karar vermiş

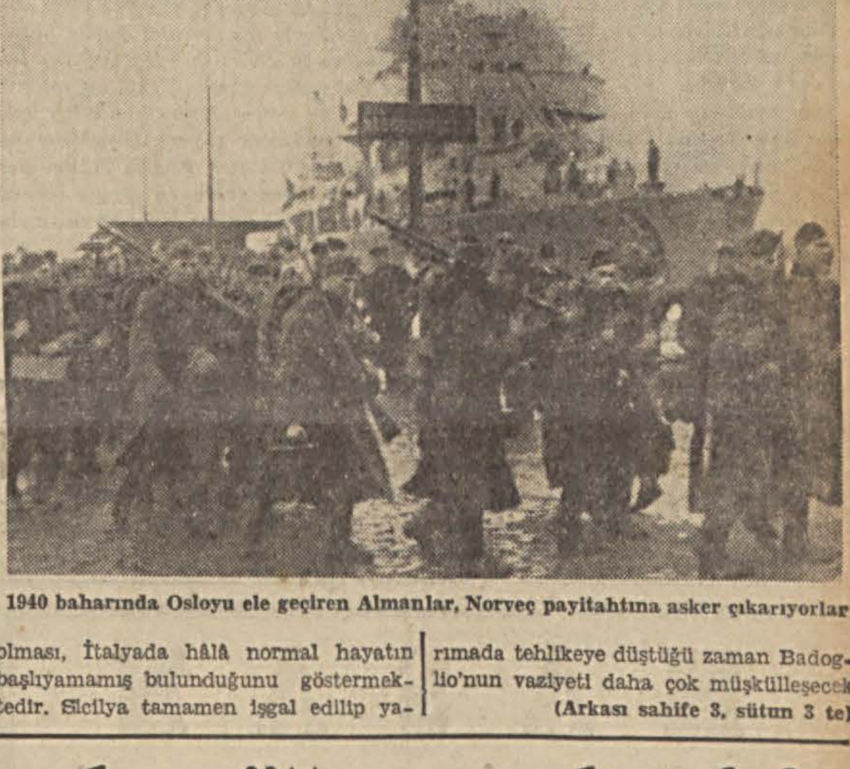

1940 baharında Osloyu ele geçiren Almanlar, Norveç payitahtına asker çıkarıyorlar

Emekliye ayrılan öğretmenler için dün güzel bir tören yapıldı

Maarif Vekili, emekli öğretmenler için dün yapılan törende hocalarla görüşüyor

Kanunî yaş haddini dolduran lise, orta ve ilkokul muallimlerinin meslekten ayrılışları münasebetile dün Galatasaray Lisesinde bir tören yapılmıştır. Törende Maarif Vekili Hasan Âli Yücel, Vali ve Belediye Reisi Dr. Lûtfi Kırdar, Parti vilâyet idare heyeti reisi Dr. Behçet Uz, Maarif müdür ve muavinleri, müfettişler, mekteb müdür muallimleri ve birçok maarif mensubları bulunmuştur.

Törene Galatasaray lisesi talebelerinin söyledikleri İstiklâl marşı ile başlanmış; müteakiben Maarif Vekili Hasan Âli Yücel kürsüye gelerek muallimlik mesleğinin değerini belirten veciz bir hitabede bulunmuştur. Hasan Âli Yücel demiştir ki:

«— Bugün burada meslek hayatlarının iş üstündeki devrelerini bitirmiş olan arkadaşlaımızın hizmetlerini saygı ile anmak için toplanmış bulunuyoruz. Bu tören belki dış görünüşile insana hüzün verecek mahiyettedir. Fakat, gönül gözile bakıldığı zaman, senelerce memlekete hayırlı insanlar yetiştiren bu insanların ruhunda yarattığı huzur ve sükûnu duymamak kabil değil. Çocuk

(Arkası sahife 3, sütun 5 te)

Adliye Vekili dün İmralı adasına gitti

Vekil, buradaki mahkûmların vaziyetlerini tetkik etti ve memnun olarak döndü

Adliye Vekili Ali Rıza Türel; dün İmralı adasına gitmiş, oradaki Cezaevinin vaziyetini, mahkûmların çalışmasını teftiş ve tetkik etmiştir. Vekil ve bu seyahatte hazır bulunan Adliye Müsteşarı, Hususî Kalem Müdürü, cezaevleri idarecileri, İstanbul, Üsküdar, Bursa müddeiumumileri, icra reisi, bazı hâkimlerle müddeiumumî muavinleri ve gazetelerin adliye muharrirleri, dün akşam aynı vapurla İstanbula dönmüşlerdir.

İmralı adasındaki Cezaevi binalarını teferrüatile gözden geçiren, mahkûmları atelyelerde ve açıkta iş başında yakından gören Adliye Vekili Ali Rıza Tü-

(Arkası sahife 3, sütun 4 te)

Adliye Vekilinin İmralı adasında yaptığı tetkiklerden intıbalar

Büyük Rus taarruzu hâlâ devam ediyor

Kuban köprübaşı, Bielgorod ve Orel bölgelerinden başka Viazmada da Kızılordu hücuma geçti

Führer'in umumî karargâhı 9 (a.a.) — Alman orduları başkumandanlığının tebliği:

Kuban köprübaşında, çok sayıda savaş uçağı ile desteklenmiş Sovyet kuvvetleri neticesiz hücumlarda bulunmuşlardır.

Mius nehri üzerinde ve orta Donetz'de mevzii mahiyette çarpışmalar olmuştur.

Bielgorod ve Orel bölgelerinde Sovyetlerin zırhlı vasıtalarla oldukça kuvvetli piyadelerle yaptıkları hücumlar akim bırakılmıştır. Bilhassa bu iki bölgede, Alman hava kuvvetleri, kara kuvvetlerimizi destekliyerek, çok sayıda tank ve topla asker yüklü 300 düşman

(Arkası sahife 3, sütun 2 de)

Askerî vaziyet

Sicilya müdafaasının son günlerinde...

Yazan: Emekli General

H. E. Erkilet

Sicilya savaşı normal gidişini takib etmektedir. İki Alman tümeni sekizinci İngiliz ordusunu günlerle ve haftalarla oyalaya oyalaya adım adım geri gidiyor. 1500 kadar (takriben bir alay) Alman askerinin müdafaa ettiği Troina kasaba ve tepesini zaptetmek için bir çok Amerikan kıt'aları yüzlerce topun ateşinden ve her defasında 70 uçakla hücum eden bir pike bombardıman filosundan yardım görerek tam bir hafta çetin hücumlarda bulunmak zorunda kaldılar. Bir Müttefikler telgrafı Troina harbini, Tunus savaşlarındanberi olmuş muharebelerin en çetini olarak vasıflandırıyor.

Müttefiklerin verdikleri diğer bir habere göre Mihvercilerin Sicilyadaki müdafaa cephelerinde artık İtalyan kıt'ası yokmuş veya pek az varmış. Çünkü bunlar iyi harbetmiyerek Müttefiklere tümen tümen esir olduklarından Almanlar, geri kalan İtalyan kıt'alarını İtalyaya göndererek Sicilyanın müdafaasını daha doğrusu düşmanın burada mümkün olduğu kadar uzun bir müddet oyalanmasını üzerlerine almışlardır. Bu haberin doğru olup olmadığını ve Sicilyada şimdi nekadar Alman askeri bulunduğunu bilemiyoruz. Bildiğimiz orada yalnız Herman Göring tümenile 15 zırhlı tümenin ve diğer bir motörlü tümenin bazı kıt'alarının bulunduğudur.

Bunların ise, nekadar dağlık olursa olsun, şimdi Katanya şimal doğusundan S. Fratello doğularına kadar 70 Km. ye inmiş olan Sicilya müdafaa cephesini en az dört misli üstün ve havaya hâkim Müttefik ordularına karşı yalnız başlarına tutup müdafaa etmeleri tabiatile mümkün olamaz. Onun için bunların ardcı muharebeleri vere vere Mesinaya doğru çekilmeleri ve bu esnada İtalyaya bütün ağırlıkları geçirdikten sonra nihayet kendilerinin de geçmeğe çalışmaları pek tabiidir.

Son haberlere göre 8 inci İngiliz ordusu Etna dağının cenubile batı yamaclarını müdafaa eden Almanlara karşı çetin savaşlarına devam ederek şark sahil bölgesinde Katanyanın 22 kilometre şimalinde ve Mesinanın 70 kilometre uzağında bulunan Aci Reale sahil şehrini zaptetmiştir.

Ayni orduya mensub kıt'alarla Kanadalı tümenler Etna dağının batı ve şimal batı yamaclarında Paterno, Belpasso, Nikoloni, ve daha şimalde cadde üzerinde Bucavilla ve Aderno kasabalarını zaptetmişlerdir. Daha şimalde 7 nci Amerikan ordusu Troina'dan Çezaroya ve Bronteye ilerliyerek buralarını da zaptettikleri ve şimdi Etna dağının şimal yamacına düşen ve bütün dağı çeviren bir nokta olmak itibarile ehemmiyetli olan Randezzoyu tehdid etmekte oldukları haber veriliyor.

7 nci Amerikan ordusunun şimal sahili boyunca ilerliyen kanadı Mistratta, San Stefano, sonra San Fradtello ve San Agotayı almıştır. Ayni zamanda bu son mevkiin doğularında karaya asker çıkararak bir Mihver kafilesini durdurmuş olduğu haber veriliyor. Müttefiklerin bu suretle istedikleri şey Etna dağını cenubdan ve şimalden sarmak, ayni zamanda en şimaldeki sahil yolundan ilerliyerek Mesinaya biran evvel varmaktır.

Görülüyor ki Sicilya harbi son günlerine varmıştır. Etna dağı elden çıktıktan sonra Mesına boğazına doğru gittikçe daralan Mihver müdafaa cephesi gene daha bir çok ardcı muharebelerine elverişli müteakıb mevzilerden mürekkeb olarak çetin muharebelere sahne olabilir. Son kıt'aların Mesinadan ricat edip edemiyecekleri keyfiyetine gelince böyle bir hareket şüphesiz kolay olmıyacaktır. Çünkü ancak 4 Km. genişliğinde bulunan Mesina boğazının bu derece dar olması hem faydalı hem de mahzurludur. Faydası geçişin sık sık gidip gelebilecek küçük vasıtalarla yapılabilmesinden, güçlüğü de bu kadar dar bir boğazın iki taraftan Müttefik deniz kuvvetlerinin kontroluna tâbi olduğu gibi havaya hâkim bulunan Müttefik uçaklarının bombaları altında bulunmasıdır. Fakat her ne olursa olsun Mesinayı müdafaa eden kuvvetlerin bir çoğunun kurtulmaları kabildir.

Bunları tamamile esir ve imha etmek, evvelce de yazdığımız gibi, ancak İtalya çizmesinin ucuna asker çıkararak Mesinayı arkadan zaptetmekle kabil olabilirdi. Böyle bir hareket henüz olmamıştır ve Müttefikler buna şimdilik heves göstermemektedir. Fakat bu, onların Sicilyadan sonra Mesina üzerinden İtalya yarımadasına geçmek istemiyeceklerine bir delil olmaz. Bilâkis Müttefikler için Sicilyadan sonra en ziyade memul olan hareket buradan İtalyaya atlamaktır.

H. E. ERKİLET

Balık konserve fabrikası

İktısad Vekâleti bir balık konserve fabrikası kurmak için harekete geçmiştir. Sümerbank tarafından kurulacak bu fabrikaya balıkçıların da iştiraki takarrür etmiştir. Bunun için Vekâlet balıkçılar Cemiyetini de vaziyetten haberdar etmiştir.

HASAN VİTAMİN KREMİ

Son zamanlarda Avrupa ve Amerikanın ıtriyat ve güzellik enstitüleri vitaminli kremi istimal etmeğe başlamışlar ve güzel neticeler elde etmişlerdir. Cildlerini beslemek ve gayritabiiliklerini ve enfeksyonlarını gidermek yolundaki gayreterinin tahakkuku üzerine bilhassa kadınlar arasında müthiş bir heyecan tevlid eden bu kremler Hasan vitamin kremleri namile piyasaya çıkmıştır.

Falçalık Kösele Parçaları

Her nevi falçalık, kamaralık, vardolalık, fintalık kösele ve vaketa, saraciye parçaları, Satış yeri: İstanbul Çakmakçılar yokuşu, Büyük Valde han No. 17 Hüseyin ve Nevzad Osken: Hariçden sipariş kabul olunur.

Dr. HALİL SEZER

KARYOLA ve MADENÎ EŞYA FABRİKASINDA

Nikelli, bombeli Amerikan sistem karyolalar, somyalar, divanlar, pirinç üzerine kromajlı resim çerçeveleri, kornişler vesair istenilen şekilde nikelâj ve kromaj işleri yapıldığı gibi, bozuk cerrahî aletler dahi nikelâj, kromaj yapılır. Adres: Sirkeci Salkımsöğüd Demirkapı No. 7

AYDA 5 LİRA TAKSİTLE

Elmaslı ve pırlantalı saatler, altın ve plâtin nişan yüzükleri, kıymetli taşlarla süslü çiçek ve plâklar, yeni şövalye yüzükler, gümüşten mamul zarif tatlı, pasta ve yemek takımlarının kısmen peşin, kısmen taksitle siparişleri kabul olunur. Saatler emsali gibi 15 sene teminatlıdır. Taşradan sipariş etmek istiyenlere katalok gönderilir. Adres: İstanbul Sirkeci Yelkenci han, No. 8

Memur Alınacak

SÜMERBANK UMUMÎ MÜDÜRLÜĞÜNDEN:

Bankamızla sanayi müesseselerimiz fabrikaları muhasebe ve satış servislerinde çalıştırılmak üzere 3659 sayılı barem kanununun muhtelif derecelerinden lise mezunu memur alınacaktır.

Askerlik ödevini yapmış ve devlet memurları kanunundaki vasıfları haiz bulunan taliblerin nüfus hüviyet, lise bitirme, askerlik terhis vesikalarını beraberlerinde getirerek Ankarada Banka Umumî Müdürlüğüne, İstanbulda bankamız şubesine 14 ağustos pazartesi akşamına kadar müracaât etmeleri bildirilir.

Şehir haberleri

Ekmek fiatları

Bugünden itibaren 17,25 kuruşa satılacak

Ekmek fiatının yeni şekilde tayini için dün bir taraftan Vilâyete, diğer taraftan Toprak Mahsulleri Ofisine emir gelmiş ve yapılan hesablar neticesinde bu sabahtan itibaren 600 gramlık bir ekmeğin 17 kuruş on paradan ve gerek memurlar, gerekse halka bir fiat üzerinden satılması takarrür etmiştir.

Toprak Mahsulleri Ofisi dün fırınlara bu yeni fiat üzerinden un vermiştir. Bu şekilde yeni sene mahsulünden kâfi derecede stok toplanmış olduğundan evvelce değişmez gelirli vatandaşları korumak maksadile ihdas edilmiş olan ekmek fiatı farkı asıl büyük kütleyi teşkil eden halk hesabına ortadan kaldırılmış olmaktadır.

Yeni fiatlar 600 gramlık ekmeğin bedeli 17 kuruş on paradan, fakat beş paralık olmadığından yarım ekmeğin bedeli 8,5 kuruştan ödenecektir.

Ekmek eskisi gibi fırınlarda memur karnelerile olduğu gibi halk karnelerile de verilecektir. Önümüzdeki eylûl ve birinciteşrin karneleri bastırılmış olduğundan bu karne farkı gene devam edecek, fakat müteakıb aylarda tek karne yapılacaktır.

Ekmek işinde ikinci ve mühim merhaleyi teşkil eden günlük istihkakın 150 gram arttırılmasının eylûl başında tatbik edileceği kuvvetle ümid edilmektedir.

İki gündür tifüs vak'ası görülmedi

Son iki gün içinde şehrimizde hiç bir tifüs vak'ası kaydedilmemiştir. Bununla beraber sıhhat mücadele ekipleri temizlik mücadelesine ehemmiyetle devam etmektedirler.

Vedad Tör Ankara Elektrik ve havagazi müdürü oldu

Matbuat Umum müdürlüğü radyo müdürü Vedad Nedim Tör Ankara Belediyesi Elektrik ve Havagazi şirketi müdürlüğüne tayin edilmiştir. Vedad Nedim Töre yeni vazifesinde muvaffakıyet dileriz.

Sabunun kalitesi de bozuldu

Son günlerde zeytinyağı fiatlarının yükselişini bahane ederek fiatları yükselten sabun fabrikatorlarının sabun kalitesini de bozdukları ve piyasaya acayib şekilde sabunlar sürdüklerinden şikâyet edilmiştir. Bölge Sanayi Birliği bu işi tetkik etmektedir. Sabun imalâtı bir nizamname ile tipleştirilmiş olduğundan bu tipler haricinde imalât memnudur.

İsparta yün ipliği fabrikası

İspartada evvelce bir şirkete aid olan yünipliği fabrikası Sümerbank tarafından satın alınmıştır. Fabrika ıslah edilmektedir. Banka, daha ziyade halı ipliği imal eden bu fabrikada halı imalâtı da yapılmasına karar vermiştir. Bu suretle İspartanın meşhur halıları imal edilecektir. Aynı zamanda İspartanın elektrik cereyanını da temin eden santrali ihtiva eden bu fabrika bu vazifeye devam edecektir.

Galatasaray El işleri sergisini 80 bin kişi gezdi

Galatasaray lisesinde açılmış olan el işleri sergisini şimdiye kadar takriben 80,000 kişi ziyaret etmiştir. Büyük bir rağbet kazanan bu sergi ayni zamanda Millî Müdafaa, Maarif, Adliye Vekilleri de gezmişlerdir.

Cezalandırılan esnaf

Belediye müfettiş ve İktısad müdürlüğü murakıbları teftişlere ehemmiyetle devam etmektedirler. Son yapılan teftişlerde, Büyükadada Lumer oteli lokantasında hamur tatlıları yapıldığı, Yürükalide fahiş fiatla ekmek karnesi satıldığı, kunduracı Leonidasın yüksek fiatla ayakkabı mantarı sattığı tesbit edilmiş ve sahibleri millî korunma mahkemesine verilmiştir.

Ayrıca Büyükderede Beyazparkta, Tarabyada Tokatlıyan ve Büyükadada İsplândit palas otellerinde de muhtelif beledî nizamlara riayet edilmediği görüldüğünden haklarında ceza zaptı tutulmuştur.

Bir mahalle birliği reisi mahkemeye verildi

Ortaköyde üçüncü mahalle birliği reisi Mehmed Ali Pınarcıoğlu, ekmek kartı tevziatında muhayyel şahıslar göstermek suretile 24 kart çaldığından millî koruma mahkemesine verilmiştir.

Boğulan çocuğun hüviyeti anlaşıldı

Pazar günü Etyemez sahilinde yüzmek isterken boğulan gencin 14 yaşlarında Ertuğrul adında bir çocuk olduğu tesbit edilmiştir.

Raşid Rıza Tiyatrosu

13 ağustos cuma günü akşamı
Suadiye Şehyol Çınardibi

AİLE BAHÇESİNDE

Temsillerine başlıyor.

YARINKİ DÜNYAYA DAİR

Millicilik ve devamlı sulh

— 7 — [*]

Yazan:

ŞÜKRÜ KAYA

(Hoover ve Gibson)

«Millicilik; insanlıkta en derin ilk duygulardan ve müşterek heyecan kuvvetlerinden doğmuştur. O, dil, din, folklor, gelenek, edebiyat, san'at, müzik, inan, örf, kin, korku, ülkü ve aşiret bağlılığile ırk birliğinin binlerce kaynağından toplanır. İnsanlar yurdları için dövüşürler.

Millicilik harbden ve mağlûbiyetten doğmaz. Fakat her savaş ve barışta ateşinin en kızgın derecesini bulur. Zaferler ve mağlûbiyetler milliciliği pekleştirir ve sertleştirir.

Millicilik hem savaşa sebeb, hem de barışa siper olabilir. İkinci derecedeki kötülüklerine bakarak milliciliğin kıymetini bilmemezlik etmemelidir. En iyi mânada millicilik, manevi birliği, hükûmette iyi idareyi, istilzam eden, ilerelmeyi artıran, kültür müesseselerini, ilim araştırmalarını, san'at, müzik ve edebiyatı yayan bir zevk ve bir olgunluktur.

Dünyada altmışa yakın millet vardır. Bu milletlerin insanlık heyecanlarının derin duyguları ve her yurddaşının ilk ilgisi her şeyinden ön ve üstün olarak vatanı içindir.

İlk gıdasını insanlığın en temiz kaynaklarından alan millicilik, insanlar yer yüzünde kaldıkça devam edecek ve sulhu koruyacak her plânda yer bulacaktır. Milliciliğin yeryüzünden sökülüp atılacağından bahsetmek abestir. Bu harbin fedakârlıklarından sonra millicilik ateşi her yerde daha ziyade alevlenecektir.

«Kendiliklerinden karar verme» ve «kendi kendilerini idare» yoluyla insanların esirlik baskınından kurtulmasını istiyen Amerikalılar geçen Cihan Harbinde de millicilik davasını müdafaa etmişlerdir. O zaferden on beş yeni hür millet doğdu. Amerikalılar bu harbde de ayni davayı güdüyorlar. Bu sulhte de daha birçok milletler istiklâllerine kavuşacaklardır.

Amerikanın «Eğemenlik ve kendi kendilerini idare hakları zorla ellerinden alınanların gasbedilen haklarının iadesi» davası Norveçlilerin, Fransızların, Danimarkalıların, Finlerin, Estonyalıların, Letonların, Litvanyalıların, Lehlerin, Çeklerin, Slovakların, Slovenlerin, Hırvatların, Sırbların, Elenlerin, Arnavudların, Holandalıların, Belçikalıların, Lüksemburgluların, Koralıların, Habeşlerin, Farsların, Arabların, Siyamlıların ve Filipinlilerin istiklâllerine kavuşmalarını ister. Düşmanın kuvveti yıkılıp da, «ateş kes!» borusu çalınca bu milletler kendi hükûmetlerini derhal kuracaklardır. Sulhu müzakere edeceklerin kararlarını beklemiyeceklerdir. Bununla beraber istiklâllerini elde edecek milletlerin, ekonomileri, sınırları ve müdafaa politikaları büyük büyük meselelerdir.

Avrupalı, Asyalı bütün bu milletler istiklâlleri ve kendi öz kültürleri üzerinde musırdırlar. Bunları inkâr devamlı bir sulh getirmez. Geçen harbden sonra yeni devletlerin birçoğunun iktısad duvarlarını yükselterek içine kapanmaları; askerî kuvvetler ve askerî ittifaklar yaparak etrafı gocundurmaları; kendi azlıklarile gürültüleri yüzünden Avrupa tedirgin olmuştu. Bu üç mesele ayrı ayrı incelenmelidir.

1 — Doğu Avrupalı bu küçük milletlerin çoğu hakikatte, daha geniş bir ekonomik alanının parçalarıdırlar. Meselâ, Çekoslovakyanın, Avusturyanın, Yugoslavyanın ve Macaristanın Tuna boyu kuvvetleri olmaları gibi. Ham madde çiftçilik, fabrikacılık ve taşıt bakımlarından bunlar ekonomik bir bütün olmalıdırlar. Geçen harbden sonra bunların birbirlerine karşı ördükleri gümrük duvarları hepsini fakirleştirdi. Varlığı artıracak, sürtüşmeleri azaltacak ve binaenaleyh daha devamblı bir sulha varacak ekonomik birleşmeler lâzımdır.

2 — Geçen harbin sonunda istiklâllerine yenice kavuşmuş milletler kuvvetli ordular kurmağa ve askerî tertibler ve ittifaklar yapmağa koyuldular. Bu yalnız onların takatlerinin üstünde işlere giriştikleri ve kurtuluşu imkânsız bıraktıkları demek değildir. Onlar bu hareketlerile ayni zamanda komşularından ürktüler, vesveselendiler, komşularının silâhlarını artırmasına sebeb oldular.

Herhangi bir olayda böyle ittifakların hiçbir işe yaramadığı anlaşıldı.

Küçük milletlerin silâhlı büyük kuvvet edinmelerinin bir felâket olduğunu tarih göstermiştir. Böyle kuvvetler kudretli bir düşmana karşı başarılı müdafaaya yetişmez ama tahrik kaynağı olur.

3 — Ne yutabildikleri, ne de dizginlerini sıkı tutabildikleri azlıklar meselesi bu küçük devletlerin başlarına belâ kesilmiştir.

Avrupanın küçük devletlerinin İsviçre tarihinden öğrenecekleri bir ders vardır. Orada üç muhtelif ırk gayet geniş muhtariyetlerle kantonal bir hükûmetle idare olunuyorlar. Asırlardanberi hem istiklâllerini koruyorlar, hem de kendi aralarında barış içinde yaşıyorlar.

İsviçre, daima sulh için bir kuvvet olmuştur. İsviçre tecrübesini muvaffak eden bazı faktörler olduğuna şüphe yoktur. Fakat, olay şudur ki: İsviçreliler başka başka diller konuşan ayrı ayrı gelenekli ırklarla küçük bir memleket kurmuşlar, müsamaha, ve mahalli hükûmet yolile muvaffak da olmuşlardır. Belki muvaffakıyetlerinin sırrı nüfusunun yüzde kaçı olduklarına bakmadan her ırka eşit haklar vermelerindedir. Paris sulh konferansı Çekoslovakyayı İsviçre örneğinde kurmak niyetinde idi. Filhakika bu idare tezi Dr. Beneş tarafından yazı ile teklif edilmişti.

O yerlerde federasyonlu kantonal bir hükûmet, veyahud, ekonomik birlikler kurmak ümidi belki fazladır. Bu küçük memleketlere istiklâl vermek lâzımdır. Fakat tarihin tecrübesi göstermiştir ki, memleketlerin kendi hududlarının gümrük sedlerile çevirmeleri, askerî hareketlere girişmeleri, harbden sonra yıkılmalarına kuvvetle tesir etmiştir. Kendilerini, gene kendi rızalarile böyel şeylerden vazgeçirmeli.

Bazı hallerde karışık ırklı hudud ahalisi meselesi, o ahalinin başka yerlere nakli gibi sert bir tedbirle halledilebilir. Göç etmenin zahmetleri büyüktür; fakat ne de olsa azlıklarının daimî ıztırablarından ve daima boğuşmaktan gene hfiftir. Geçen harbden sonra, meselâ Türklerle Rumların mübadelesi bu iki milletin nisbeten rahatını, refahını ve dostluğunu artırmıştır.

Alman birliği: Daha büyük bir millicilik davası Almanyadan çıkacktır. Avrupa tarihine bir göz atış gösterir ki; mağlûb oluşunda bu ırk ayrı ayrı devletlere parçalanmıştır. Her dağılmadan sonra bu merd ırkın Prusya başkanlığında birleşme kımıldamaları başlar, silâhlanmaya bakar ve harbe girişir. 1866 da, 1870 de, 1938 de hep böyle olmuştur. Başkaları Birleşik Amerika devletlerini birbirinden ayırmağa veyahud bunlardan bir kısmını Meksikaya vermeğe kalkışırlarsa, nasıl ki bir sulh olamazsa parçalanmış bir Almanya ile de Avrupada devamlı bir sulh olamaz. Tarih tecrübesinin ışığile gözüken sağlam yol, eski hulyalarını bırakarak, barışsever bir millet olmaları için Almanların teşvik edilmesidir.

B. Hoover'le, Gibson'un kitabından Reoder's Diges'tin hulâsa ettiği bahislerden bu millicilik faslı sulh esasları noktasından cihanın dikkat ve takdirini en çok çekeni olsa gerektir.

Devlet teşkilinde milliciliğin esas olması prensipi, Fransız büyük ihtilâlinin eserlerindendir. Evvelâ ihtilâl, sonra da Napolyon orduları hürriyet ve müsavat fikirleri gibi millî benlik ve bencilik davasını da gittikleri yerlere yaydılar. O zamana kadar devlet kurumlarının dayandığı tanrısal haklara, dinsel telâkkilere, aykırı olan bu telkinler, Avrupa taclılarını ürküttü ve hükûmetlerinin temellerini sarsacak sanıldı. Napolyon düştükten sonra dünya nizamını eski haline getirmek için toplanan Viyana kongresi taclıların tahtlarını ve istibdadlarını iade, hürriyet, müsavat ve milliyet prensiplerini reddetti.

Taclıların ve kilisenin tanrısal haklarına küstahça ve dinsizce tecavüzler telkin eden bir dinsiz fikirlerin (!) tekrar taclıların huzurunu ve âlemin nizamını bozmasına mâni olmak için de Prusya, Avusturya, Rusya arasında Pariste «Mukaddes ittifak» kuruldu, 1815. İnsanlık hürriyetlerini, millî hakları boğmak için kilise ve taht tekrar elele vermişti. O zamana kadar Osmanlı imparatorluğu eyaletlerinde çıkan isyanlar eğer bastırılamazsa dışarıda hâmiler bulurdu. 1821 de Morada çıkan isyan, içeride din gayretine, dışta millicilik davasına dayanıyordu. Belki bu milliyet ayaklanması kendi allogène (yabancı doğumlu) tebaalarına da örnek olur, diye Avrupa devletleri isyanı çabuk bastırması için ilk defa olarak Babıâliyi yıllarca sıkıştırdı. «Yunan fitretini» dıştan ziyade için zâfı ve beceriksizliği başladı. Hiristiyan devletler, hiristiyanları Müslümanlara kestiriyor diye Chateaubriand'ın feryadları meşhurdur.

Yunan fitreti 9 yıl sürdü. Bu sırada mukaddes ittifak çözüldü. Avrupa, Osmanlı İmparatorluğuna karşı eski taassub ve husumet politikasına döndü. Navarin faciası yapıldı, (1827). Fransızlar Mora'ya asker çıkardı, (1828). Yunanistan da istiklâl kazandı, (1830). 1830 Londra konferansından 1923 Lausanne muahedesine kadar Osmanlı İmparatorluğu milliyet prensipi adına içeriden dışarıdan durmadan parçalandı. Bununla beraber millicilik fikir ve cereyanları müstevliler elinde kalan siyasal ve sosyal bir iman oldu. İtalyanın «Risorgiemento» (öldükten sonra dirilme) hareketi, «irredente» (yabancı ellerde kalan İtalyanların kurtulması) ve muvaffakıyetli gayreti, Avusturyanın parçalanması, Polonyanın kurtuluşu hep millicilik prensipinin devlet kurumlarına esas olması kaidesinden kuvvet almıştır.

Geçen Cihan Harbinde mağlûb imparatorluklara tatbik edilen bu esası galibler kendi kolonilerinde tatbika lüzum görmemişlerdir. Fazla olarak herbiri manda veyahud manda veya başka bir marifetle hür ve müstakil yaşıyacak milletleri esir etmenin yolunu buldular. İrlanda ne bir istisnadır, ne de İngilterenin prensipe riayetinin eseridir. Milletleri hürriyet ve istiklâllerine kavuşturan da yalnız prensipler değil, yüreklerindeki millî iman ve damarlarında istiklâlleri için akıtacakları kandır. İnsanlığa bunun en temiz örneğini ve ne mutlu ki gene Türkler verdi, ama ne kadar Türk canı ve Türk kanı pahasına!

ŞÜKRÜ KAYA

---

[*] Bu yazı serisinin bundan evvelki makaleleri 8, 12, 18 ve 21 temmuz ve 1 ve 5 ağustos tarihli nüshalarımızda çıkmıştır.

Bu perşembe akşamı AZAK Bahçesinde

BÜYÜK MÜSAMERE

Müzeyyen Senar Konseri

Ayrıca: Sevimli komiğimiz **İSMAİL DÜMBÜLLÜ** tarafından
SARAYLI DAİME eğlenceli komedi 3 perde
İlâveten okuyucu **SABRİYE TOKSES** ve zengin Varyeteler

ROZET

İHTİYACI OLANLARA

Fakültelere, Liselere, Okullara, Spor kulüblerine, Cemiyetlere vesair müessesata aid her nevi mineden (Emaydan) rozet siparişleri kabul ediyorum

NOT: Azamî 15 gün sonra bizzat Avrupaya gideceğimden bu müddet zarfında alınan rozet siparişlerinin imalini deruhde edeceğim.

ADRES: N. LEVİ — İstanbul Posta Kutusu 749

Bayanlara Büyük Müjdeler!

Saç Boyası CHROMEKTO

SAÇ BOYASI
Chromekto

18 renk olup her rengi tabiî, sabit ve garantili olmakla beraber 15 dakikada başa büyük bir gençlik ve güzellik verir. Diğer boyalar gibi saçları kızıl veya yeşil yapmaz. Berberlerin ve halkımızın bir defa tecrübe ile bütün iyiliklerini anlıyacaklardır. Her yerde arayınız.

DEPOSU: İstiklâl Caddesi Parmakkapı No. 52

Sümerbank

Hereke İplik ve Dokuma Fabrikası Müdürlüğünden:

Fabrikamızda yeniden inşa edilen mamul ve gayrimamul ambar binası ahşab raflarının imal ve yerine vaz'ı malzemesile birlikte ve vahidi fiat üzerinden kapalı zarf usulile ihaleye çıkarılmıştır.

Keşif bedeli tahminen (16500) lira ve ilk teminat akçesi (1250) liradır.

İhalenin 14 ağustos 943 cumartesi günü saat 11 de Müdiriyet binasında yapılacağı ve izahat almak istiyenlerin hergün kontrol şefliğine müracaatleri.

Müessese ihaleyi dilediğine yapmakta serbesttir.

Satılık otobüs ve kamyon

2 Opel 39 model, bir Şevrole 38 model, otobüs lâstikli, bir 38 model Şevrole kamyon lâstiksiz.

Müracaat: Edirnekapı Metin otobüsleri.

HEM NALINA HEM MIHINA

Gürültü ile mücadele

Hemen hergün aziz okuyucularımın gürültüden şikâyet yollu müracaatleri karşısında kalıyorum. Gürültü ile mücadelede, aşağı yukarı bitle mücadele kadar güç ve bir umumî terbiye meselesidir. Seyyar satıcılar, sabahleyin daha güneş doğmadan bağırmağa başlarlar. Otomobil şoförleri korne çalmaktan zevk duyarlar. Radyolarımızı beş kilometre ötedeki insanlara duyurmaktan hoşlanırız. Yazlık kazinolardaki cazlar, gece yarısı bile, komşu evlerdekilere yataklarında dans ettirirler. Boş yük arabaları, günün her saatinde, eski zamanın muharebe arabaları gibi, dörtnala koşarak demir tekerleklerile taş kaldırımlardan cehennemî bir gürültü çıkarırlar. Kafayı çekenlerin çoğuğ vapurda, trende, sandalda, hatta tramvayda, kendilerini birer Münir Nureddin sanarak gazel söylerler. Sanki bu şehirde, hürriyetin manası, gürültü etmektir. İnsanlar bu kadar saygısız olursa, zabıta ne yapsın, nereye yetişsin ve kimi sustursun?

Muhterem okuyucularım gürültüden şikâyetçidirler de, sanki ben değil miyim? Büyükderede, deniz kenarında oturuyorum. Geceleri denizde sandal safasına çıkanlar, her dilden şarkılar söylüyorlar; çalgı çalıyorlar. Haydi bu bedava serenadlara teşekkür edeyim. Takaların, yelkenlilerin motör takırdılarına da yiyecek, içecek, yakacak taşıyorlar diye ses çıkarmıyayım. Balıkçıların nâralarını da bize balık tutuyorlar diye hoş göreyim.

Fakat, Zonguldağa kömür yüklemeğe gidecek vapurların Büyükdere önlerinde nöbet beklerken, şafakla beraber düdük çalmalarına tahammül edemiyorum. Geçen hafta, daha şafak sökmeden iki şilep, ikide birde, dört uzun düdük çalıyor, yalnız beni değil, Boğazın bütün o bölgesinde herkesi uyandırıyorlardı. Kalkıp baktım. Demirli yatan vapurların kısa aralıklarla çaldıkları bu dörder düdüğün manasını bir türlü anlıyamadım. Yalnız bu şileplerden birinin kaptanını tanıyordum. İki gün once bu kaptanı gördüm.

— Arkadaş, dedim, sabahın o sakin ve mahmur saatinde, ne diye ikide birde dört düdük çalıyorsunuz. Eğer geminizin düdüğü size musiki gibi geliyorsa, Büyükdere koyunda değil, Karadenize çıktığınız zaman, istediğiniz kadar çalabilirsiniz. Yalnız siz değil, herevapur ayni şeyi yapıyor. Her sabah, halkı rahatsız ediyorsunuz.

Kaptan bana şu cevabı verdi:

— Kabahat bizim değil; bu düdükleri eğlence için veya herkesi tatlı uykusundan uyandırıp rahatsız etmek için çalmıyoruz. Bir mecburiyet var da onun için çalıyoruz.

— Demirli geminin dört düdük çalmasında ne mecburiyet olur?

— Gemileri kontrol edecek olan gümrük memurlarını uyandırıp davet etmek için.

— Zonguldağa gidecek olan boş gemilerde gümrük muayenesi olur mu? Gümrük muayenesi, olsa olsa Karadenizden ve ecnebi limanlarından gelen vapurlarda yapılır?

— Bana kalırsa da öyle olmak lâzım gelir. Fakat, bizi, kömür almağa giderken de muayene ediyorlar. Bu da, fiilî değil; sözde bir muayenedir. Hemen daima muayene yapmadan kâğıdımızı verirler. Hem bu, yalnız İstanbul limanında yapılır. Meselâ, Samsundan Zonguldağa gelen vapurlarda böyle bir muayene yapılmaz.

— Bu muayeneyi akşamdan yapsalar olmaz mı? Mademki ertesi sabah erkenden hangi vapurların hareket edeceği malûmdur.

— Olur amma her nedense yapmıyorlar.

— Gene dört düdüğün lüzumunu anlamıyorum. Gümrük memurlarını, her gemi dört düdükle uyandıracağına, bir çalar saat uyandırsa olmaz mı?

— Neden olmasın?

Nihayet şuna karar verdim: Gümrük idaresinden rica ederim; Büyükderedeki gümrük zabıta memurlarına birkaç liralık bir çalar saat alsın. Bütün o civar halkını, her sabah, şafak vakti, sık sık bağıran dörder kalın düdük sesile uyanmak rahatsızlığından kurtarsın. İstanbul Gümrük zabıta müdürlüğü bu lûtfu esirgerse muhterem Gümrük ve İnhisarlar Vekiline açık dilekçe ile müracaat edeceğim.

Rumanyada ölen Amerikan pilotları

Bulgarca Dnevnik gazetesinin yazdığına göre, Rumanyada Ploeşti bombardımanında ekserisi düşüp kömürleşmekle ölen 101 Amerikan pilotu merasimle defnedilmişlerdir. Merasime, Alman ve Rumen askerî erkânı iştirak etmiştir.

Taşra Gazete Bayilerine

14 ağustosta çıkacak

ÇalaKalem

Haftalık gazetesi için siparişlerinizi İstanbul Ankara Cad. 48 Noda

Fazıl Ünverdi'ye

yapmanız rica olunur.

CUMHURİYET

Nüshası 8 kuruştur.

Abone şeraiti

	Türkiye için	Hariç için
Senelik	2250 Kr.	4050 Kr.
Altı aylık	1200 »	2500 »
Üç aylık	650 »	1400 »
Bir aylık	240 »	Yoktur

Dikkat

Gazetemize gönderilen evrak ve yazılar neşredilsin edilmesin iade edilmez ve ziyaından mes'uliyet kabul olunmaz.

SON HABERLER

Siyasî İcmal

Almanyadaki siyasî hâdiselerin mana ve hedefi

Almanyada yapılması kararlaştırılmış olduğu anlaşılan değişiklikler, bütün dünyanın meraklanmasına ve türlü türlü tahminlerin yürütülmesine sebeb olmaktadır. Herşeyden önce belirtilmesine dikkat olunan nokta ordu ile nazi partisi arasındaki ihtilâfın gittikçe şiddetlendiği ve ordunun memleket mukadderatına el koyarak partinin Almanyayı fena bir vaziyete düşüren siyasetine son vermek istediğidir. Gûya nazistlerin siyaseti ve idaresi yüzünden Alman ordusu, korunabileceği bir takım mağlûbiyetlere uğramış ve bu yüzden Alman milletinin maneviyatı üzerinde de tesir edecek bir netice hasıl olduğu gibi Alman ordusu da eski prestijini kaybetmiştir. Bu yüzden vaziyeti kurtarmak için partinin çekilmesi, ve ordunun iş başına gelmesi icab ediyor.

Almanyada böyle bir meselenin baş göstermiş olduğunu ve bu mesele yüzünden Almanyanın yeni bir değişikliğe uğrıyacağını ileri sürenler, Alman ordusunu bu şekilde harekete geçiren sebebleri de izah için, herşeyden evvel, bugünkü vaziyetin, Almanyayı bir husumet dünyasına karşı yapayalnız kalmak gibi bir neticeye sürüklemekte olduğuna işaret ediyorlar. Yani başta İtalya olmak üzere Almanyanın bugünkü Müttefikleri, onu birer birer bırakacaklar ve günün birinde Almanya, yalnız kendi kuvvetine güvenmek gibi bir vaziyetle karşılaşacaktır. Bu vaziyetin mukadder olduğu şimdiden göze çarptığına göre Almanyanın bunu düşünerek kendini kurtarmak için tedbir alması icab etmez mi? Bu tedbirlerin çoğu askerî mahiyette olduğuna göre ordu erkânının iktidar mevkiine geçerek bu işleri başarmaları lâzım gelmez mi?

Bugünkü vaziyetin Almanyayı bunu yapmağa sevkettiği kabul edilirse levhanın gerisini çizmek nisbeten kolaylaşır.

Yani ordu işbaşına geldikten sonra Almanyanın kuvvetlerini israf etmemek, bilâkis bu kuvvetlerden en büyük istifadeyi temin etmek için cepheleri nekadar kısaltmak mümkünse o derece kısaltacak ve Almanyanın kuvvetlerini derli toplu bir hale getirmek için işgal altındaki ülkelerin bir kısmını bırakacaktır. Bu şekilde bırakılacak olan toprakların nereleri olacağı hakkında da bir takım tahminler yürütmek mümkündür. Bu ülkelerin biri Norveç, diğeri İtalyadır. İtalyanın boşaltılması, Balkanların da boşaltılmasını icab ettirecek ve Sovyet topraklarının mühim bir kısmı da bırakılacaktır. Böylece Almanyanın tekbaşına müdafaa edebileceği cephe iyiden iyiye kısaltılmış olacak, ve Alman kuvvetleri bu kısaltılmış cepheyi uzun bir müddet müdafaa edebilecektir.

Fakat cephenin bu şekilde kısaltılması, Almanyanın daha yakından ve daha tesirli bir surette bombardıman edilmesine yardım etmez mi?

Anlaşılan Almanlar, cephelerini kısalttıktan sonra düşmanın hava silâhına da karşı koymağa imkân bulacaklarına inanıyor ve onun için herseyden önce cepheyi kısaltmanın bir zaruret teşkil ettiğine inanıyorlar.

Almanyanın mukavemetini uzatmak için bu çeşid tedbirlere müracaat etmenin vereceği neticeye gelince, bu, dün de anlattığımız gibi, Birleşik milletler, daha doğrusu Anglo - Saksonlarla Sovyetler arasındaki ayrılıklardan istifade etmektir. Yeni vaziyet, yani bir takım toprakların bırakılması üzerine, bir takım milletlerin hakimiyetini tanıyıp tanımamak meselesi, Anglo - Saksonlarla Sovyetlerin arasını büsbütün açacak, bu da Anglo - Saksonlar arasında bir anlaşma zemini teşkil edecektir. Almanlar bu sırada nazizmi de ortadan kaldıracak olurlarsa aradaki anlaşma zemini büsbütün kuvvetlenmiş ve Almanya da istikbalini kurtarmış olur.

İşte bugün Almanyayı düşündüren mesele budur ve Almanya bu yolda yürümekle yenilmeden harbi atlatmak tasavvurundadır.

Hakikî durumun bu merkezde olup olmadığını temin etmek kimsenin elinde değildir. Bunu ancak yeni gelişmeler belirtecektir. Şu var ki Almanyada yeni bir siyasetin hazırlanmakta olduğu vuzuhla göze çarpıyor.

Ömer Rıza DOĞRUL

Nevşehir ve Ürgübde İnönü günü

Nevşehir 9 (a.a.) — Cumhur Reisi İsmet İnönü'nün kasabamıza gelişlerinin yıldönümü olan dünkü günü Nevşehirliler içten tezahüratla kutlamışlardır.

Ürgübde

Ürgüb 9 (a.a.) — Millî Şef İnönü'nün buraya gelişlerinin yıldönümü dün Ürgüblülerin coşkun tezahürlerile kutlanmıştır. Bu münasebetle yapılan merasim ve Halkevindeki toplantıda söz alan hatibler Millî Şefe karşı duyulan sarsılmaz bağlılığı ve sonsuz sevgiyi belirtmişlerdir

Büyük Rus taarruzu hâlâ devam ediyor

(Baştarafı 1 inci sahifede)

kamyonunu tahrib etmiştir.

Viazma'nın cenub batısında, düşman çok sayıda tankla hücum etmiştir. Düşmanın bir gedik açmak için yaptığı bu teşebbüsler büyük kayıblar verdirilerek püskürtülmüştür.

Ladoga gölünün cenubunda yalnız mevzii mahiyette çarpışmalar olmuştur.

Son iki gün içinde doğu cephesinde tahrib edilen düşman tankı sayısı 352 dir.

Büyük Rus çetelerile yapılan muharebeler

Berlin 9 (T.P.) — Resmî tebliğ:

SS- ve polis teşkillerimiz ordu teşkillerimizle birlikte şark cephesinin gerilerinde giriştikleri büyük ölçüde bir teşebbüsü Minsk'in batısındaki bölgede bir çok çetecileri imha etmek suretile ikmal etmişlerdir. Bu suretle tarafımızdan gayet az zayiat verilerek 4.200 çeteci öldürülmüş.ve 6.000 den ziyade esir alınmıştır. 154 çete karargâhı ve 151 korugan tahrib edilmiş ve 80 top ve büyük miktarda mühimmat vsair harb malzemesi iğtinam edilmiştir.

Sovyet tebliği

Moskova 9 (a.a.) — Sovyet geceyarısı tebliği:

9 ağustosta, Briansk istikametinde düşmanın mukavemetini yenen kuvvetlerimiz taarruzlarına devam etmişler ve 6 ilâ 12 kilometre ilerliyerek 80 meskûn mahalli işgal etmişlerdir.

Harkof istikametinde taarruz sahalarını genişleten kıt'alarımız bazı kesimlerde 15 ilâ 25 kilometre ilerlemişler ve 100 den fazla meskûn mahalli işgal etmişlerdir.

Diğer cephelerde keşif faaliyeti görülmüştür.

Kerç boğazında Rus tayyarelerinin bir hücumu

Berlin 9 (T.P.) — 8 ağustos sabahı 8 savaş uçağından mürekkeb bir düşman teşekkülü Kerç boğazında bir ikmal gemi kafilemize hücum etmişse de, müdafaa silâhlarımızın isabetli ateşi karşısında, bombalarını gelişigüzel atmağa icbar edilmiş ve 5 düşman uçağı düşürülmüştür. Kendi kaybımız olmamıştır. Düşman son 24 saat zarfında bu bölgede 3 hava akını yapmıştır.

İki günde 352 tank tahrib edildi

Berlin 9 (T.P.) — 7 ve 8 ağustosta Alman kıt'aları şark cephesinde cem'an 352 Sovyet tankı tahrib etmişlerdir.

Bielgorod bölgesinde

Berlin 9 (T.P.) — Bielgorod bölgesinde ordumuz tümenlerile savaş birliği yapan hava teşkillerimiz 8 ağustosta Sovyet kuvvetlerine fasılasız bir tarzda yaptıkları taarruzlarda düşmanın mühim miktarda tank, top ve 300 den fazla motörlü vasıtalarını imha etmişlerdir. Bundan başka savaş ve yakın savaş uçak birlikleri Orel kavsinde ordumuzun müdafaa muharebelerini muvaffakıyetle desteklemişlerdir.

Fin tebliği

Helsinki 9 (T.P.) — Fin resmî tebliği: Karselkae kesiminde Onega gölü şimalinde düşmanın iki küçük müfrezemalinde düşmanın iki küçük müfrezesile taarruzları tardedilmiştir. Lappland kesiminde hava teşkillerimiz 8 kişiden mürekkeb bir çete grupunu yoketmiştir. Sair cephe kesimlerinde haizi ehemmiyet birşey olmamıştır.

Sovyet taarruzları kat'î bir netice istihdaf ediyor

Berlin 9 (E.P.) — Berlin askerî çevreleri şark cephesinde pazartesi günkü savaşların ehemmiyetini belirterek düşmanın şarkta nihaî netice almak istediğini kaydetmişlerdir. Bu çevrelerin verdiği izahata nazaran düşman, kat'î netice mefhumu altında Alman cephesini geniş ölçüde yarmak manasını kasdetmektedir.

Alman karargâhında verilen mühim kararlara göre

(Baştarafı 1 inci sahifede)

ve halkın tahammülü daha çok azalacaktır. Bizzat Almanların da, İtalyanın uzun müddet dayanamıyacağını anlamış olduklarında şüphe yoktur. Badoglio hükûmeti zaman kazanmak istiyor. Fakat zaman hâlâ Mihverin aleyhine çalışmaktadır.

İtalyanın harbden çıkması, Almanyanın vaziyetini Balkanlarda da hayli güçleştirecektir. Ayrıca son zamanlarda bütün bu memleketlerde vatanperverlerin hareketlerinin artmış olduğu görülmektedir. Müttefikler Balkanlardaki bu hareketlerle daimî muhaberede olduklarını söylüyorlar ve bunlara talimat gönderiyorlar. Zannımızca bunlar Almanyanın başına bir gaile olmakta gecikmiyecektir.

Son olarak Rusyaya karşı Japonyanın harbe girmesinin de Hitlerin karargâhındaki toplantıda konuşulduğu tahmin olunmaktadır. Japon sefiri General Oshima'nın askerî elbise ile karargâha gitmiş olması bu zannı doğurmaktadır. Buna mukabil Müttefikler ise Japonyanın Rusyaya karşı harbe girmesinin kendi işlerine yarıyacağını, bu sayede Siberyadaki üslerden faydalanarak Japonyaya karşı hava akınları yapabileceklerini söylemektedir.

Bütün bunlar Almanyanın hakikaten yeni tedbirler almak üzere olduğunu az çok göstermektedir.

Keitel, Göring, Dönitz triumvirası mı?

Madrid 9 (a.a.) — İspanyol gazetelerinin Berlin muhabirleri Göring'in «pek geniş salâhiyetler» aldığını bildirmektedirler. Söylendiğine göre, Mareşal, askerî hezimetlerden sonra Almanyanın kontrolu için mücadele eden iki grup arasında kendisine hâkim bir vaziyet temin etmeğe çalışmaktadır.

Berlinde Göring'in ellerinde «hayati ehemmiyette bir şey» tuttuğuna dair bazı şeyler dolaşmaktadır.

Bazı mahfillerde hasıl olan kanaate göre, uzun bir müdafaa harbine girişmek üzere generaller Almanyanın kontrolunu ellerine alacaklardır. Bu takdirde Keitel, Göring ve Dönitz memleketi idare edeceklerdir. Fakat bu generallerin nazi partisini feshetmek tehlikesini göze almıyacakları sanılmaktadır.

Berlinden bir milyon halk ayrılmış

Stockholm 9 (a.a.) — Alınan haberlere göre Almanlar, yataklarını, yorganlarını ve 24 saatlik yiyecelkerini beraberlerine alarak Berlini terketmiş olan bir milyon Berlinliye apartımanlarının musadere edilmiyeceği hakkında teminat vermişlerdir. Şehri terkedenlere anahtarlarını komşularına bırakmaları emri verilmiştir. Hükûmet memurları, merkezde kalanların kâffesinin ya fabrikalarda ve yahud uçaksavar bataryalarda istihdam edileceklerini ilâve etmektedirler.

Japonya intizar vaziyetinde kalacak

Tokio 9 (E.P.) — Japon umumî karargâhı sözcüsü General Yahagi Kobede bir demecde bulunarak demiştir ki:

«— Japonyanın düşman askerî plânları karşısındaki vaziyeti, bir pasif intizar safhasına girmiştir ve bu büyük bir taarruz hazırlığına hizmet etmektedir. Biz bugün bu stratejik vaziyette bütün taarruzları akamete uğratmakla iktifa ediyoruz.»

Yugoslavyada ihtikârla mücadele

Belgrad 9 (T.P.) — Fiatları sun'î surette çoğaltmağa çalışanlara karşı mücadelede salâhiyetli makamlardan her gün bu gibilerine karşı yüksek cezalar tatbik edilmektedir. Nitekim, çatal, kaşık gibi şeyleri olağanüstü yüksek fiatlara satmakta olan bir firma 250.000 dinar para cezası itasına mahkûm edilmiştir.

Siyasî imkânlar

(Başmakaleden devam)

şalar, son zamanlarda bir hayli sıklaştı. Harbi kazanacaklarına emin görünen Müttefikler, o kadar yakın saydıkları zaferin ne biçim bir zafer olabileceği hakkında dünyaya bir türlü müsbet bir klişe gösteremiyorlar.

Buna karşılık öbür cephede henüz esaslı bir çözülme ile karşılaşılmadı. Mussolini'nin istifası sıralarında oldu bitti sanılan İtalyan yıkılışı bugüne kadar bir ihtimal ve bir tasavvur kıymetini aşmış değildir. Temmuzun onuncu günü Sicilyaya ayak bastığını duyduğumuz Müttefiklerin bir kaç hafta içinde İtalyayı harb dışı kılmaları beklenirken, bugün ağustosun onuncu günü hâlâ Mesina kapılarında çabaladıklarına şahid oluyoruz.

Manzara, İtalyadaki rejim değişikliğinden on beş gün sonra göze çarpan bir manzara olmasaydı, işaret edilmeğe belki de değmezdi.

Bu şartlar altında, politik imkânların yarın hazırlıyabileceği sürprizleri hayrete düşmeden seyretmeğe alışmak, her halde faydalı bir zihin idmanı olsa gerektir.

NADİR NADİ

Adliye Vekili dün İmralı adasına gitti

(Baştarafı 1 inci sahifede)

rel; ziyaretinden müsaid intıbalar edinmiş, memnuniyetini belirtmiştir. Vekil; İmralı adasına kendisile birlikte gidip gelen muharririmize, yolda şunları söylemiştir:

«— Şimdi gördüğüm vaziyet, bundan 7-8 sene evvel gördüğüme nisbetle hayli değişiktir. O zamandanberi genişliyen tesisat çerçevesi içerisinde yapılan ıslahat, ehemmiyetle kaydedilmesi gerek inkişaflar göstermiştir. Cezaevlerimiz arasında bir örnek olmak üzere kurulan İmralı Cezaevi, düşünülen semereleri vermekte gecikmemiş ve bizi boşuna bekletmemiştir. Bilâkis, yerine getirilmesi istenilen prensipler tatbikatta esaslı olarak benimsenmiştir. Bütün bunlara bugün bizzat siz de şahid olduğunuz için, ben fazla bir şey söylemek istemem. Yalnız kısaca işaret edeceğim bir nokta vardır ki o da mevcudu her gün bir parça daha mükemmelleştirmeyi ve muntazam bir şekilde genişletmeyi ciddiyetle gözönünde tuttuğumuzdur. Biz bu yolda daima çalışacağız.»

Vekil; bugünü İstanbulda geçirecektir. Yarın akşamki trenle Ankaraya gitmesi, kuvvetle muhtemeldir.

Rauf Orbay Trablusgarba uğradı

Londra 9 (a.a.) — Evening Standart gazetesi şöyle yazmaktadır:

«Türkiyenin Londra büyük elçisi Rauf Orbay son defa Ankaradan Londraya dönerken Trablusta aktarma yapmıştır. İngiltereye döndüğü vakit bu aktarmanın, Trablusta doğmuş olması itibarile kendisi için büyük bir vak'a olduğunu söylemiştir. Mumaileyh, çocukluğunu geçirdiği evi ziyaret etmiştir. Bu evin bulunduğu mahallede yanında bir İngiliz zabiti olduğu halde dolaşırken ihtiyar bir Arab kendisine sokularak bir köşk kiralamak isteyip istemediğini sormuştur. Rauf Orbay «hayır» demiş ve doğduğu evi görmek istediğini ilâve etmiştir. Arab, bu evi elile işaret ederek göstermiştir. Bu, hurma ağaclarının gölgesinde güzel bir Türk evi idi. Arab kendisini tanımış ve «Hamidiye» nin süvarisi iken 1911 de İtalyan harbinden pek az evvel son defa Trablusu ziyaret ettiğini şimdi iyice hatırladığını söylemiştir.»

Amerika - Arjantin münasebatı kesiliyor

Washington 9 (a.a.) — Haber alındığına göre Birleşik Amerikanın Arjantindeki büyük elçisi M. Norman Armour yakında Washingtona dönecektir. Zira Ramirez hükûmeti Mihverle olan münasebetlerini katedeceğine dair yaptığı vadi yerine getirmemiştir. Arjantinin yeni hariciye nazırı Amiral Storne, şayed Arjantin hükûmeti tasdik edilecek olursa 15 ağustosta Japonya ile ve diğer Mihver devletlerile de bundan bir kaç gün sonra münasebatın kesileceğine dair Birleşik Amerika büyük elçisine teminat verdiği halde Ramirez hükûmetinin bu vâdi yerine getireceğine dair hiç bir emare mevcud değildir.

Sicilya harbi bitiyor

Mihver kıt'aları Etna cephesinden tamamen çekiliyorlar - Müttefikler dün dört şehir aldılar

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

liman olan Acireale'yi zaptetmiştir. Halen Amerikan kuvvetleri, dahilden Mesinaya giden başlıca yol üzerinde bulunan Randazzo'dan yalnız 20 kilometre kadar uzakta bulunuyorlar. Cenubdan gelen İngilizler de burasını ayni zamanda tehdid etmektedirler.

İngilizler halen 144 kilometre uzunluğunda olan Müttefik cephesinin 80 kilometresini tutmaktadırlar. İngilizlerin tuttuğu bu hat, Catane'nin takriben 18 kilometre şimal doğusundan başlıyarak Acireale ve Santa Maria di Licodia'dan geçmekte ve Etna dağının eteğindeki kesimin yarı yoluna kadar uzanmaktadır.

Düşman, Orlando burnunun batısından başlıyarak Randozzo'ya giden yolun şimal kısmını takib ve Taormina'nın cenubuna kadar uzanan yeni bir müdafaa hattı kurmağa çalışmaktadır. Bu suretle düşman, Coronie-Nebrodi dağ silsilesini ve Etna dağının yamaclarını terketmektedir.

8 ağustos günü ile 8/9 ağustos gecesi Müttefik hava kuvvetleri Sicilyanın şimal doğusu ile İtalyanın cenubuna mütemadiyen akınlar yapmışlar, 8 saat devamınca Mesina ile Mesina boğazını bombalamışlar ve düşmanın geceleyin tahliyeye uğraştığı plâjlara ve nakil vasıtalarına devamlı hücumlarda bulunmuşlardır.

Sekizinci ordu Mesinadan 60 kilometre mesafede

Londra 9 (a.a.) — Cezayir radyosunun bildirdiğine göre Bronte'yi işgal eden sekizinci ordu kıt'aları şimdi Randozzaya on kilometre kadar bir mesafede bulunmaktadır. Şehir şiddetli bir bombardımana tâbi tutulmuştur. Şimal sahillerinde Montgomery kıt'aları Mesinanın altmış kilometre kadar cenubundadır. Taormina.da sahil mütemadiyen deniz birlikleri tarafından bombardıman edilmiştir.

Mesina boğazında yapılan tahliye

Şimali Afrika 9 (L.P.S.) — İlk Alman müdafilerile bir kaç İtalyan, Birliğinin bir tahliye ümidile Mesina etrafındaki kumsallarla dar boğazlardaki sularda toplandıkları müşahede edilmektedir.

Bu kumsallara gelen yollarla kumsalların kendileri, mütemadi surette Müttefiklerin, makinelitüfek, top ateşi, ve hava bombardımanlarına maruz kalmaktadır.

Mihver, boğazda, karşıdan karşıya mavnalardan mürekkeb bir «vara-gele» servisi ihdas etmiş olsa gerektir. Fakat bu usul, işin iptidasında bile ağır zayiata maruz kalmıştır.

Düşmanı Mesina kumsallarında sıkıştıran İngiliz kuvvetleri meyanında Dunkerque'i görmüş olan yüzlerce insan vardır.

İtalyan tebliği

Roma, 9 (a.a.) —Sicilyanın İtalyan ve Alman kıt'aları tarafından işgal edilmiş olan mevziler üzerinde çetin savaşlar devam etmektedir. Düşmanın merkez mevzilerine uçaklarımız tarafından taarruzlar yapılmıştır. Sicilya adası sularında Alman uçakları, iki torpido muhribine tesirli endahtlar yapmışlar ve isabetler kaydetmişlerdir.

İngiliz - Amerikan deniz ve hava teşkilleri, dün Sicilya ve Kalabria sahillerindeki mahalleri bombardıman etmişlerse de mühim hasarlar yapamamışlardır.

Emekliye ayrılan öğretmenler için tören

(Baştarafı 1 inci sahifede)

denen varlığı, kendine konu yaparak almış olan öğretmenler, ölümsüzlüğümüzü ve davamızı bütün benliğimizde duyarız.

Bu yaşlı arkadaşların yarım asra yakın sürmüş meslek hayatlarında yetiştirdikleri on binlerce ve kimbilir ne kadarı bugün hayatta olmıyan insanların ruhlarında duyduğu, talebelik minnetini, kendi vicdanında duyarak onların temiz ve vazife seven varlıklarını tebcil ederim. Dilerim ki onlardan sonra gelenler de kendileri gibi hizmet yolunda uzun ömürlü, başarılı olsunlar.»

Salonu dolduranların sürekli alkışları arasında hitabesini bitiren Maarif Vekili Hasan Âli Yücelden sonra Kabataş lisesi emekli coğrafya muallimi Saffet Ceylangil söz almış, elli senelik meslek hayatında 67 Maarif Nazır ve Vekili gördüğünü; fakat hiç bir zaman bu meslek mensublarının bu kadar taltif edilmediklerini heyecanlı sözlerle ifade ederek emekliye ayrılan arkadaşları namına şükranlarını bildirmiştir.

Bundan sonra bir kız ve bir erkek talebe de kendilerini yetiştirmek için, gece gündüz çalışan feragatkâr hocalarına karşı minnetlerini beyanla, onların gösterdikleri yollarda azimle yürümeğe söz vermişlerdir.

Salondaki merasimden sonra Maarif Vekili ve diğer davetliler, ayrılış törenleri yapılan 14 emekli hocanın ellerini sıkmışlar ve bir müddet hasbihalde bulunmuşlardır.

Ankarada Çin Cumhur Reisi Lin-Sen için anma merasimi

Ankara 9 (a.a.) — Çin cumhuriyet millî hükûmetinin reisi Lin-Sen'in ölmesi münasebetile bu sabah saat 11.30 da Ankaradaki Çin sefaretinde bir anma merasimi yapılmıştır.

Merasimde Hariciye Vekilliği adına Genel Sekreter Şevki Berker, Protokol umum müdürü Salâhaddin Arbel ve Vekâlet şube müdürlerinden Naci Akıncı ile Büyük Britanya, Yunanistan ve Sovyetler Birliği büyük elçileri, Holanda, Belçika ve Suudi Arabistan orta elçileri ve Ankaradaki ataşemiliterler ve kordiplomatiğin başka bazı azaları hazır bulunmuşlardır.

Merasim bitince hazır bulunanlar Çin orta elçisi M. Tsu Şangyu'a teessür ve taziyetlerini bildirmişlerdir.

İtalyada tasfiye

(Baştarafı 1 inci sahifede)

lâyıkile başarmak için herkesin vazife başında bulunması gerekmektedir. Biz ona bir tehlike olarak baktıkça o da bizim için az tehlikeli olacaktır. Vatanın selâmeti ancak yurddaşların tesanüdü ile kabildir. İtalya hiç bir vakit bu şekilde tehdid edilmemiştir. Bütün aşkımız ve enerjimizle kendimizi müdafaa edelim.»

«Badoglio durdukça faşizm kaybolmıyacak»

Londra 9 (a.a.) — Dün bir nutuk söyliyen Sir Stafford Cripps demiştir ki:

«Mussolini'in istifa etmiş olmasına rağmen faşizm ortadan kalkmış değildir. Biz İtalyada halkçı bir hükûmet görmek istiyoruz. Badoglio yerinde kaldığı müddetce faşizm ortadan kaybolmıyacaktır.»

Mussolininin Romada olduğu tahakkuk ediyor

Bern 9 (a.a.) — En son haberlere göre Mussolini halen villâsında polis himayesi altında bulunmaktadır. Kendisine karısile ailesinden daha bazı kimseler refakat etmektedir.

Ciano da Romada Via Secchi'deki evinde ve polis nezareti altındadır.

Mareşal Badoglio tarafından vazifesine dönmekten menedilen İtalyanın eski Berlin büyük elçisi Alfieri de Romada bulunmaktadır.

Popolo di Roma gazetesi, Duçe'nin ikametgâhının bir umumî park haline getirilmesini ve buraya onun sukut tarihi olan 25 temmuz 1943 tarihini hatırlatmak üzere bir abide dikilmesini teklif etmektedir.

Bulgaristana bir milyon kilo pamuk gönderiyoruz

Sofya 9 (T.P.) — Türk - Bulgar ticaret anlaşması üzerine bugünlerde Sofyaya bir milyon kilo Türk pamuğu gönderilecek ve bu pamuklar Bulgar iplikhanelerine tevzi edilecektir.

Kral Boris, Köse İvanofu kabul etti

Sofya 9 (E.P.) — Kral Boris pazartesi günü Bulgaristanın Berne elçisi Dr. Köse İvanof'u kabul etmiştir.

ÇINGIRAKLI YILAN
Nezihe Muhiddin
Bu pek içli ve acıklı roman, kalbleri eriten bir üslûbla kaleme alınmış, aşk, ihtiras ve kıskanchkla, örülmüştür. Şuh bir kadının baştan çıkardığı bir evli erkeğin ihtirası... Kıskanclıktan can veren zavallı masum bir kadının macerası... Temiz bir aşk yolunda hayatını veren fedakâr âşık bu romanda toplanmıştır. Okurken göz yaşlarını zaptedemiyeceğiniz bu nefis yerli romanı bitirmeden elinizden bırakmıyacaksınız. Fi. 100, cildlisi 150 kuruştur.
ARİF BOLAT KİTABEVİ

Muhlis Sabahaddin
Yeni büyük kadrosile bu akşam Beyazıd Lâle bahçesinde, yarın akşam Suadiye Şenyolda
BEKRİ MUSTAFA
Büyük millî operet 3 perde, 1 tablo

Serbest fikirler

Teknik tabirinin başına gelenler

«Teknik» tabirinin ne demek olduğunu bilenler, bunun yanlış kullanılmasını hoş görmezler; çünkü pek küçük görülen bu yanlışlığın pek büyük bir manası vardır:

Bu yabancı kelimenin yanlış kullanılması; yabancı dili bilip bilmemekten, yani bir lisan işi olmaktan ziyade, bir ilim ve kültür meselesidir ve tam tabirile düşünüş mekanizmasının rasyonel bir mantıkla işleyip işlememesi keyfiyetidir; Amelî bir işin iyilik veya kötülüğünden, objektif bir tarzda bahsetmek istiyorsanız, o işin tekniğini bilmeniz gerektir; eğer bunu biliyorsanız, bu işin tekniği, yani yapılış tarzı, doğru veya bozuktur diyebilirsiniz; halbuki öyle olmuyor; «Teknik» tabirini kullananlar, sanki yeni bir şeyden bahsediyor, intıbaını veriyorlar: «Teknik çiftçi», «teknik bahçıvan» gibi yanlış sözler bunun canlı misalidir. Bu yanlışlığın önemini meydana koymak için, ilkönce bu yabancı kelimenin manasını göstermeğe lüzum var:

***

«Technologie» teknoloji, yunancadır, Sanâtların, Zanaâtların ilmi demektir. «Technique» teknik de yunancadır: Bir sanât veya zanaâte müteallik olmak, veya bir sanât veya zanaâtin «procédé» lerinin topyekûnu demektir; «Procédé» bir ameliye yapmak için takib edilmesi lâzım gelen usul demek olduğuna göre, meselâ sandalye, masa yapmanın da ayrı ayrı teknikleri olduğu anlaşılır. Ayni kökten gelen «technicien» teknisyen, bir sanât veya zanaâtin teknik işlerinde bilgisi olanlara derler ve nihayet «technicité» teknik karakter demektir. Görülüyor ki, bu kelimelerin hepsi, yunanca bir kökten geliyor, lûgat manaları da yazıldığı gibidir.

***

Şimdi soyunu sopunu söylediğimiz bu «teknik» kelimesini bazı yazıcıların yerinde kullanmaması, çok yanlış bir düşünceyi ortalığa yaydı: Sanki çiftçiliğin, bahçıvanlığın eskiden teknikleri yokmuş da bunu yeni keşfetmişler!. «Teknik çiftçi», «teknik bahçıvan» sözleri bunu göstermez mi?

Bir kere bu yanlış düşünceyi düzeltelim:

«Nuh» zamanından kalma «kara sapan» la ekin ekmenin kendine göre hususî bir tekniği var. Sonra traktörle ekin ekmenin de hususî bir tekniği vardır. İşte bu iki türlü teknikten birincisine eski, ikincisine de «modern» diyebiliriz; Lâkin bu ikilik, eski tekniği inkâr etmek hakkını kimseye vermez ve şimdi yanlış düşüncenin kaynağını parmakla gösterebiliriz. «Teknik» kelimesini kullanan bazı yazıcılar, bunun içerisinde «modern» mefhumunun gizli bulunduğunu sanıyorlar; lâkin bu kelimenin o yazıcılar için yeni olması, bunun «modern» mefhumunu ihtiva etmesini neden icab etsin? Teknik; hem eski olabilir, hem de yeni olabilir.

***

«Teknik» kelimesinin kullanılmasındaki yanlışlığı büsbütün açığa vurmak için misal gösterdiğimiz sözleri de şimdi düzelteceğiz: «Teknik çiftçi», «teknik bahçıvan» yerine, «çiftçiliğin modern tekniği», «bahçıvanlığın modern tekniği» dediğimiz zaman; hem «teknik» kelimesinin kullanılışındaki yanlışlık yok oluverir, hem de bu tabirleri okuyanlar kolaylıkla anlarlar, ki bu iki istihsal sahasının yeni yeni teknikleri vardır.

***

Görüyorsunuz ki, bir tek kelimenin yanlış kullanılması; düşünüş mekanizmasının bozukluğunu ve hatta bir ilmî benimsiyenlerin ilimsizliklerini kolaycacık ortaya koyuyor.

Haşim Nahid ER-BİL

Bürhaneddin ve Seniye Tepsi skeçleri

Bostancı İskele kazinosunda bu akşam — Cuma günü akşamı Burgaz adasında eş san'atkârlar skeçlerini verecekler ve Seniye Tepsi güzide dansları arasında La Rapsodie Hongroise' yı ibda edecektir. Pek yakında: Napolyon Bonapart.

Evlenme

Tüccardan Hasan Tuzcu kızı Nazife Tuzcu ile avukat Fehmi Aralın oğlu Devlet Şûrası raportörlerinden Rüştü Aralın evlenme töreni 8/8/943 günü Fatih Evlenme memurluğunda bir çok akraba ve dostları huzurile icra edilmiştir. Tarafeyne saadetler dileriz.

Fethiye Sümen
İLE
Esad Sümen'in

Erkek çocukları olmuştur. Küçük Rauf Teomana mes'ud ve uzun bir ömür. 19 temmuz 943

SADİ TEK TİYATROSU
Bu gece Gedikpaşa Azak sineması bahçesinde
(O KADIN) büyük piyes 5 perde

Ekmek fiatı

İstanbul Belediyesinden:

27 kuruşa satılmakta olan halka mahsus 600 gramlık ekmeğin fiatı 10/8/943 sabahından itibaren 17 kuruş 25 santim olduğu ilân olunur. (2826)

PÜRGOLİN
MÜSHİL GAZOZU
Kat'î tesir
Hoş lezzet
Kolay içim
HER ECZANEDE BULUNUR.

Topuzun Kısmeti

Yazan **Mahmud Yesari**

No. 18

Koço — Hık!

Hacı Rükneddin— Nasıl da bilirsin.

Anastasya — (Telâşla, kapının sağındaki odayı gösterir:- Benim odada girin. (Topuza bakar:) Kimdir bu kale?

Hacı Rükneddin — Bu evin beyi!

Anastasyo — Papapapa! Yılbası gecesi rakı içtin?

Hacı Rükneddin — (Sağdaki odaya girmişlerdir:) Bu delikanlı, kim, biliyor musun?

Anastasya — Nereden bileceğim. Küfecisi!

Hacı Rükneddin — Ağzını topla!

Vahan — Madam, sus ol!

Koço — Hık!

Hacı Rükneddin — Bu beye, Topuz Bey, derler.

Anastasya — Kale, kim düsürmüş beyliği ki o toplamis?

Vahan — Yılbaşının büyük ikramiyesi.... (Elile Topuzu gösterir.)

Anastasya — (Topuza bakarak:) Bunaa, çıktı? (Ellerile saçlarını yolar:) Maniçamo!.. Panayiçamo!.. (Mindere yığılır.)

Bu oda, Beyoğlunun bütün bekâr pansiyonlarında görülen klâsik pansiyoncu madam odasıdır. Yalnız, «madam», kira vermez, bahşişla geçinir. Eşyalar kendine aiddir. Belki, gelinliğinden kalma, sarı topuzlu, aynalı demir karyola. Duvarda çuha parçalarından renkli kotonlarla iliştirilmiş duvar halısı. Yerde, yıkanmaktan, silinmekten, fırçalanmaktan ve güneşlendirilmekten yüz yıllık antika İran halısı manzarası almış yamalı kilim. Karyolanın başucunda, gece, gündüz fitili yanan Meryemana kandili. Üzerine yamalı bez örtülmüş, eski, hantal bir sandık.

Topuz, bu odaya memnun ve hayran bakmaktadır.

Hacı Rükneddin — (Hiddetle:) Bayılmanın sırası değil. Kalk. (Paltosunu çıkarmıştır:) En önce paltomu al, balkona çıkar.

Topuz — (Karyolaya yaklaşmış, yastığı okşamaktadır:) Buraya yatili mi ki?

Anastasya — (Hemen kolundan tutar, çeker:) Hamamda girezeksin, pastrifo çamasir giyezeksin, o vakit...

Hacı Rükneddin — (Anastasyaya:) Anlaşıldı; bu gece senin tersliğin gene üzerinde... (Cebinden bir beş liralık çıkarır uzatır:) Haydi yüzün gülsün.

Anastasya — (Alır, hemen koynuna sokar, gene somurtkan:) Yılbasi gecesi bes lira verezeksin?

Hacı Rükneddin — Artık fazla geliyorsun.' Hepimizi ayakta tuttun. (Elindeki çantayı Anastasyanın yastığının altına koyar:) Kapıyı kilidliyeceğim.

Odadan çıkarlar. Hacı Rükneddin, kapıyı kilidler, anahtarı cebine koyar. Vahanla Koço mutfağa girmişlerdir. Anastasya, Topuzu banyo dairesine götürür. Apartımana girdikten sonra ürkekleşen Topuzun sesi çıkmamaktadır, kuzu gibi gider.

Hacı Rükneddinin, hususî ziyafetler, davetler, kumar partileri, biraz da hovardalık için elinin altında bulundurduğu bu apartıman, altı odalı geniş bir dairedir. Mobilyalar, «ceviz-kontrplâk» kübiktir. Bunlar, Beyoğlunun, «sahnelere aksesuvar veren» kibar koltukçularından kira ile alındıkları ve zamana, ahvale göre sık sık değiştirildikleri için demirbaş eşya, yok gibidir.

Hacı Rükneddin — (Üzerini süpürür, içi rahatlamış gibi bir soluk alır:) Ne de çabuk döküldüler? (Yemek odasına girer.)

Burası, büfeli, dresuvarlı, büyük geniş masalı bir yemek odasıdır. Yerdeki halı, duvarlardaki yağlıboya tablolar kadar adi değildir. Üzerine puf yastıklar atılmış büyük divan, odanın kalan boşluğunu doldurmaktadır.

Hacı Rükneddin — (Elektriği açar, bakar; kaldırılmamış sofrayı görür:) Tekrar kalkmağa niyetleri var galiba? (Ağır ağır masaya yaklaşır; mezelere, yemeklere bakar:) Şemsi Bey ağzının tadını bilir. (Bir iskemle çeker, oturur, tabaklardan elile alarak yemeğe başlar:) Şemsi Bey, nasıl oldu da buraya düştü? Bir yerde temizlenmiş olmalı, yahud da Ferdanenin zorile gelmiştir. (Ağzını şapırdatır:) Balık yumurtası.. Midye dolması.. Tarama.. Anastasya da kolları sıvamış, demek.. (Bir taraftan yer:) Fındık, fıstık, portakal, ne ietersen var. İki galon şarab da alınmış. Şemsi Bey, epey paradan çıkmış. Ferdane de, insanı paradan çıkarmıyacak kadın değildir. Kurulu sofra bulduğumuz iyi oldu. Topuzun karnı açtır. (Kapıya vurulmuştur:) Geliniz.

Anastasya — (Görünür:) Banyoda oturttum, kirler kabarsın biraz.... (İki elile yüzünü kapamıştır; korkmuş gibi:) Pa pa pa! Ne pislik kale! (Yüzü yumuşamıştır:) Ne yapsın yavrakimo, yok mus kimsesi!

Hacı Rükneddin — (Dalgın:) Öyle... (Masayı gösterir:) Şemsi Bey, epey masraftan çıkmış!

Anastasya — (Kaşları korkunc bir şekilde çatılmıştır:) Astodiyavolo!... Ne adam kale? (Yumruklarını kalçalarına dayamış:) O masraf edezek? (Haç çıkarır:) Maniçamo!.. Panayiçamo!..

Hacı Rükneddin — Peki, Ferdane hanım mı masraf etti?

Anastasya — (Bir kahkaha atar:) Hacı bey, sen bu akşam bos konusuyorsun. Onlardan para çıkar?

Hacı Rükneddin — Peki, kimden.

Anastasya — Bakkal Yaniden...

Hacı Rükneddin — (Yerinden sıçrar, elindeki lokma düşer:) Bizim bakkal Yaniden mi?

Anastasya — Kinaye ile:) Yok, baska bakal Yani....

Hacı Rükneddin — (Kendini hemen toplamıştır, oturur.) Peki, bunu anladık. Senin derdin ne? Ne istiyorsun?

Kapı açılır Vahanla Koça girerler.

Koço — (Sofrayı görür görmez:) Ti sofra vire! Hık!

Vahan — Kıyak donatılmış... İçim de ezilordu.

İkisi de sofraya yanaşırlar.

Hacı Rükneddin — (Anastasyaya:) Sen, ne istiyorsun?

Anastasya — Benim odadan havlu, çamasir alazayim.

Hacı Rükneddin — Peki! (Kalkar. Hemen kalkmağa davranan Koço ile Vahana hiddetle: Siz ne kalkıyorsunuz?

Vahan — Bakal Yani gitmiyeceğiz?

(Arkası var)

RADYO

Bugünkü Program

7,30 Program
7,32 Jimnastik
7,40 Haberler
7,55 Müzik (Pl.)

★

12,30 Program
12,33 Müzik (Pl.)
12,45 Haberler
13,00 Şarkılar

★

18,00 Program
18,03 Fasıl heyeti
18,45 Salon orkes.
19,30 Haberler
19,45 Viyolonsel
20,15 Rad. Gazetesi
20,45 Müzik
21,00 Evin saati
21,15 Müzik (Pl.)
21,30 Posta kutusu
21,45 K. Türk mü.
22,30 Geçmiş gün
22,35 Haberler
22,50 Kapanış

BULMACA

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1									■
2				■					■
3		■							■
4								■	
5					■	■			
6				■					
7		■					■		
8			■					■	
9									

Soldan sağa:

1 — Nezaret altına alma. 2 — İcra, zaman ölçme makinesi. 3 — Kürek cezalılarına mahsus ağırlıklardan. 4 — Taşıyarak sevkeden. 5 — Çevrilince Londranın alışveriş merkezi olur, el içi. 6 — Bir musiki aleti, el şakırtısı. 7 — Daha iyi ve güzel, sıfat eki. 8 — Tembelin sevmediği şey, familya. 9 — Çok zaman geçtiği cihetle içinde bir takım hayvancıklar peyda etme.

Yukarıdan aşağıya:

1 — Sokulgan. 2 — Bıkmışların tekrar ettikleri kelimelerden, ekseriya «beri»nin hem arkadaşı hem de aksidir, işaret sıfatlarından. 3 — Eski jandarma. 4 — Tersi bir emirdir, elektrik ölçüsü. 5 — Yapılıp ortaya koyulmuş şeyler (cemi), sakat. 6 — Un ve yumurta ile kızartılmış, erkek dadı. 7 — Geçisi yağmur, genişlik. 8 — Vermeklik, zaman ölçülerinden. 9 — Tırnakla kazıma.

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	P	I	R	L	A	N	T	A	■
2	A	Ş	A	İ	R	■	A	Y	A
3	Y	I	K	M	A	K	■	N	İ
4	T	K	A	P	■	E	D	A	■
5	A	■	M	O	L	L	A	■	A
6	K	A	■	P	A	T	L	A	K
7	Ç	İ	R	O	Z	■	A	N	İ
8	A	L	İ	■	I	R	M	A	K
9	■	E	H	E	M	■	A	Ç	■

BORSA

İstanbul Borsasının 9/8/943 fiatları

		Kapanış
Londra	— 1 Sterlin	5,24
New-York	— 100 Dolar	130,50
Cenevre	— 100 İsviçre Fr.	30,3255
Madrid	— 100 Pezeta	12,9375
Stockholm	— 100 İsveç Kr.	31.1325

ESHAM ve TAHVİLÂT

İkramiyeli %5 938	19,30
İkramiyeli %5 933 Ergeni A.B.C.	21,30
%7 Birinci tertib Millî Müdafaa	20,21
Aslan Çimento hisse	6,50
Tasfiye halinde İstanbul rıhtım	13,—

Çok Kârlı

Bir iş için acele 50 bin liralık bir şerik aranıyor. Ketenciler 49 numaraya müracaat.

DESİNATÖR Aranıyor

Gayet temiz çalışacak liyakatli bir desinatöre ihtiyaç vardır. 4 üncü Vakıf han 4 üncü kat 18 No.ya müracaat.

Zayi — Ortaköy Darüleytamından aldığım tasdiknamemi kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.
Şehremini Denizabdal mahallesi Kerpiçhane sokak 16 No. da Ahmed oğlu
Mehmed Bengi

Acele Satılık EV

Fatih Sarıgüzelde Hüsrevpaşa Türbesi karşısında Kocasinan sokak 32 No.lı üç katlı beş odalı kârgir ev acele satılıktır. Görmek ve görüşmek üzere aynı yere müracaatleri.

FRENGİ VE BELSOĞUKLUĞUNA TUTULMAMAK İÇİN

PROTEJİN

kullanmalıdır.

DOKTOR

Kemal Saracoğlu

Şişli Etfal Hastanesi
DAHİLİYE MÜTEHASSISI
Ankara caddesi No 15 Tel: 20189

Diplomalı ve tecrübeli bir

Eczacı iş arıyor

Adres: Balıkesir Sağlık Eczanesinde

Sahib ve Başmuharriri
Yunus Nadi ABALIOĞLU
Umumî neşriyatı idare eden Yazı İşleri Müdürü: HİKMET MÜNİF ÜLGEN

Cumhuriyet Matbaası

BU AKŞAMDAN İTİBAREN YALNIZ

4 GECE İÇİN

SUADİYE Çınardibi NUR PARK

Bahçesinde büyük san'atkâr

ZATİ SUNGUR

Şahane temsillerine başlıyacaktır.

Suadiye için görülmemiş oyunlar gösterecektir.

İnhisarlar Ankara Bira Fabrikasından:

Gazi Orman Çiftliğindeki İnhisarlar bira fabrikası arazisi dahilinde bir sandıkhane inşa edilecektir. Muhammen bedeli 72049,49 lira, muvakkat teminatı 4852.48 liradır.

İhale 24.8.943 salı günü öğleden sonra saat 15 te kapalı zarf usulile yapılacaktır. İsteklilerin asgarî 20.000 liralık bu gibi inşaat yapmış olmaları lâzımdır.

Şartname ve projeleri görmek üzere hergün fabrikada Komisyon başkanlığına müracaat olunabilir. (7783)

İstanbul Jandarma Satınalma Komisyonundan:

Miktarı Kilo	Cinsi	Muhammen fiatı Kuruş	Muvakkat teminatı Lira
4,000	Zeytinyağı	215	645
8.000	Zeytintanesi	65	390
14.000	Sabun	130	1365
			2400

Miktarlarile cinsleri ve muhammen fiatlarile teminatları yukarıda yazılı üç kalem iaşe maddesi kapalı zarftan tahvilen 12/8/943 perşembe günü saat 14 te İstanbul - Taksimde Jandarma Satınalma Komisyonumuzda pazarlıkla alınacaktır. Evsafı şartname 160 kuruş bedelle hergün Komisyonumuzdan verilir.

Üç kalemin bir arada veya iki kaleminin veya ayrı ayrı isteklilere ihalesi caizdir. İsteklilerin kanunî vesika ve teminat mektub veya makbuzlarile pazarlık vaktinde Komisyonumuza gelmeleri. (7789)

İstanbul Defterdarlığı ilânları

Mükellefin adı	Kazası, Semti meşhuru, mahalle ve sokağı	Kapı No.	Cinsi ve hissesi	Tamamının mukayyed kıymeti	Pey akçesi
Pandeli oğlu Ligor Vrayko	Beyoğlu Pangaltı Rus yeni Değirmen	Yeni: 113 Taj : 105	Apartıman Tamamı	4248	319
» »	İnönü mahallesi Dolabdere	Yeni: 76 Taj : 26	Arsa (74 M2) 42/72	500	38
» »	»	Yeni: 78 Taj : 28	Arsa (65,25 M2) 8/9	125	10
» »	»	Yeni: 80 Taj : 30	Ahşab ev Tamamı	1080,	81

Kasımpaşa Maliye şubesine varlık vergisinden borçlu Pandeli oğlu Ligor Vrayko'nun yukarıda mevkii, cinsi ve evsafı yazılı gayrimenkulleri, Tahsili Emval Kanunu hükümleri dairesinde satılacaktır.

İlk müzayedesi 7/9/943 salı günü saat 16 da, kat'î ihalesi de 17/9/943 cuma günü saat 16 da yapılacaktır. İsteklilerin pey akçelerini muhtevi makbuzlarla birlikte Beyoğlu Kazası İdare Heyetine müracaatleri ilân olunur. (7620)

* * *

Mükellefin adı	Kazası, Semti meşhuru, mahalle ve sokağı	Kapı No.	Cinsi ve hissesi	Tamamının mukayyed kıymeti	Pey akçesi
Onnik Ambarcı	Beyoğlu, Şişli Cumhuriyet M. Havuzlubahçe sokak	18-20	720 M2 miktarında arsa Tamamı	2200	165

Galata Maliye şubesine varlık vergisinden borçlu Onnik Ambarcı'nın yukarıda mevkii, cinsi ve evsafı yazılı gayrimenkulü, Tahsili Emval Kanunu hükümleri dairesinde satılacaktır.

... İlk müzayedesi 9/9/943 perşembe günü saat 16 da ve kat'î ihalesi de 20/9/943 pazartesi günü saat 16,30 da yapılacaktır. İsteklilerin pey akçelerini muhtevi makbuzlarla birlikte Beyoğlu Kazası İdare Heyetine müracaatleri ilân olunur. (7621)

* * *

Mükellefin adı	Kazası, semti meşhuru, mahalle ve sokağı	Kapı No.	Cinsi ve hissesi	Tamamının mukayyed kıymeti	Pey akçesi
Hayık Gülyan	Beyoğlu, Pangaltı. Bozkurt eski Rus yeni Türkbeyi sok.	24	Hane Tamamı	3600	270

Tarlabaşı Maliye şubesine varlık vergisinden borçlu Hayik Gülyan'ın yukarıda mevkii, cinsi ve evsafı yazılı gayrimenkulü Tahsili Emval Kanunu hükümleri dairesinde satılacaktır.

İlk müzayedesi 9/9/943 perşembe günü saat 16 da ve kat'î ihalesi de 20/9/943 pazartesi günü saat 16,30 da yapılacaktır. İsteklilerin pey akçelerini muhtevi makbuzlarla birlikte Beyoğlu Kazası İdare Heyetine müracaatleri ilân olunur. (7622)

* * *

Mükellefin adı	Mevkii ve mahallesi	Sokağı	Kapı No.	Cinsi	Hissesi	Mukayyed kıymeti	Depozito akçesi
Nikagos Kalinikos veresesi	Müeyyedzade	Yonca	4	Kârgir hane	1/4	960	72
			6	» »		1080	81
			23	Dükkân		192	14,40
			25	İmalâthane		600	45

Kulekapı Maliye Şubesine 1935 yılı veraset vergisinden borclu Nikagos Kalinikos veresesinin yukarıda mevkii, sokağı, cinsi ve kapı numarası yazılı gayrimenkulü tahsili emval kanunu hükümleri dairesinde satılacaktır.

İlk ihalesi 2/9/943 perşembe günü saat 16 da ve kat'î ihalesi de 13/9/943 pazartesi günü saat 16,5 ta yapılacaktır. Taliblerin pey akçelerini muhtevi makbuzlarla birlikte Beyoğlu kazası idare heyetine müracaatleri ilân olunur. (7802)

* * *

Tophane şubesine borclu Leonida'nın Şişli, Bomonti, Havuzlubahçe sokak 37 numaralı apartımanın 3 üncü dairesinde mevcut ev eşyası 12/8/943 tarihine tesadüf eden perşembe günü saat 10 da mahallinde satılacağı ilân olunur. (7734)

* * *

Mükellefin adı	Mevkii ve mahallesi	Sokağı	Kapı No.	Cinsi	Hissesi	Mukayyed kıymeti	Pey akçesi
Ohannes veresesi	Bereketzade	Zürefa	1-3	Depo	5/30	6400	80
		Oğlak	1-3	Medhal			
		Kemeraltı Kuyusu	8-6	»			

Kulekapı Maliye Tahsil Şubesine 1936 senesi veraset vergisinden borclu Ohannes veresesinin yukarıda mevkii, sokağı, kapı numarası ve cinsi yazılı gayrimenkulü tahsili emval kanunu hükümleri dairesinde satılacaktır.

İlk müzayedesi 2/9/943 perşembe günü saat 16 da, kat'î ihalesi de 13/9/943 pazartesi günü saat 16,30 da yapılacaktır. İsteklilerin pey akçelerini muhtevi makbuzlarla birlikte Beyoğlu kazası idare heyetine müracaateri ilân olunur. (7801)

Maarif Matbaası Müdürlüğünden:

CİNSİ	Miktarı Kg.	Muhammen bedeli Lira K.	% 15 teminat Lira K.
Karışık punto ve katratta harf	450	3913 —	587 —
Muhtelif mürettibhane malzemesi	aded 43		

Maarif matbaası için yukarıda cins ve miktarı yazılı karışık matbaa malzemesi pazarlıkla ve şartnamesinin esasları dairesinde 11/VIII/943 çarşamba günü saat 15 te Yüksek Okullar Muhasebeciliğinden açık eksiltmesi icra kılınacağından isteklilerin kat'î teminat akçelerile birlikte yazılı gün ve saatte muhasiblikteki Komisyona müracaatleri.

Şartname Maarif matbaası Müdürlüğünden parasız verilmektedir. (7803)

Beden Terbiyesi Umum Müdürlüğünden:

22 ÇAP SPOR TÜFEĞİ VE MALZEMESİ SATIN ALINACAKTIR

Mükelleflerin atıcılık çalışmalarında kullanılmak üzere (25) aded 22 çap komple spor tüfeği satın alınacaktır.

İsteklilerin şartnameyi görmek üzere her gün ve ihale günü olan 17/8/943 salı günü saat 15 te Yenişehir Necatibey caddesindeki Beden Terbiyesi Umum Müdürlüğü Satınalma Komisyonuna müracaatleri ilân olunur. (7633)

Teknik Okulu Satınalma Komisyonundan:

CİNSİ	Miktarı		Tahmin bedeli Lira	K.	İlk teminatı Lira	K.
Peynir (beyaz ve kaşar)	4000	kilo	7810		586	00
Süt, tereyağı, kâse yoğurdu	3	kalem	5145	00	386	00
Ekmek	90000	aded	23812	50	1786	00
Yaş meyve (On bir kalem)	11	kalem	8270	00	621	00

Yukarıda cins, miktar, muhammen bedel ve ilk teminatları yazılı yiyeceklerin kapalı zarf suretile yapılan eksiltmesine istekli çıkmadığından 16 ağustos 1943 pazartesi günü saat (15) te pazarlıkla ihaleleri yapılacaktır.

İsteklilerin ilk teminat makbuzu ve Ticaret Odası vesikalarile belli gün ve saatte Yüksek Mühendis Mektebi muhasebeciliğinde toplanan Okul Komisyonuna müracaatleri. (7777)

Hukuk Fakültesi Dekanlığından:

Fakültemizde ticaret hukuku ve ceza hukuku asistanlıkları münhaldir. Ceza hukuku için italyanca bilmek şarttır.

Talibler in imtihanları 30/8/943 pazartesi günü saat 15 te yapılacağı ilân olunur. (7809)

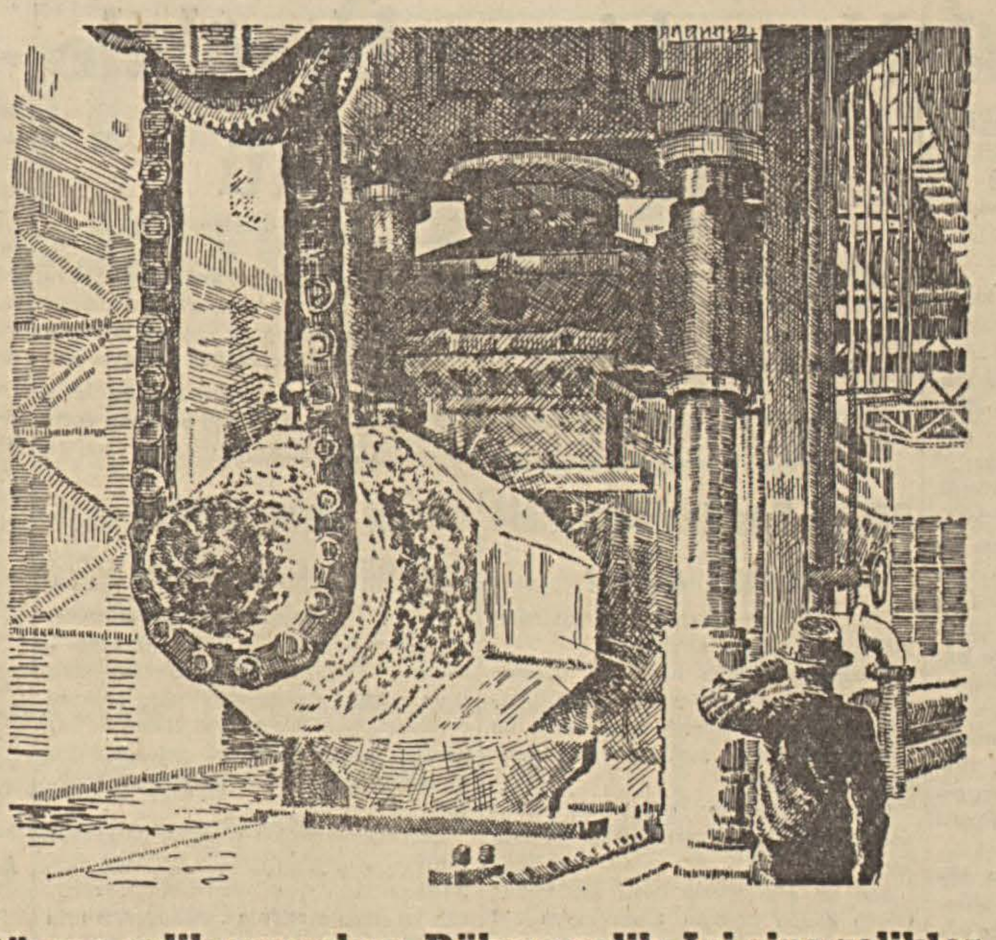

Dövme çelik parçaları · Dökme çelik · Iyi cins çelikler
Demiryol malzemesi

100 SENEDENBERI BOHUM ÇELIĞI

1842 1942

Bochumer Verein

für Gußstahlfabrikation AG. BOCHUM

KIZ — ERKEK YATILI — YATISIZ
HUSUSÎ

ANA KUCAĞI ve AYDIN OKUL

Yuva I, II, III ve IV üncü sınıflara 1 ağustostan itibaren kayıdlara başlanmıştır. Eski talebenin 15 ağustosa kadar kayıdlarını yenilemeleri rica olunur.

TAKSİM MEYDANI No. 19

III üncü sınıftan itibaren Almanca ve Fransızca dersleri vardır.

Telefon: 40181

Seyhan Defterdarlığından:

Varlık vergisi ve cezasından 51 bin lira borclu Onnik Mazlumyan veresesinin borclarını ödemediklerinden; Yukarı İnnaplı köyünde kâin Kopseryan Lûtfik karısı namı diğeri Altuna aid olup bin evrakı nakdiye ile 2100 madenî altın liraya vefaen merhun bulunan tapunun kânunusani 325 ve eylûl 326 tarih ve 481, 483, 491, 495, 503 ve eylûl 326 tarih ve 45, 47 ve kânunusani 329 tarih ve 39 ve teşrinievvel 326 tarih ve 245, 246 ve şubat 326 tarih ve 18 numarada kayıdlı 2246 dönüm tarla ile 3600 arşın miktarında dam yerinin (hazinenin mevcut bulunan diğer alacağı hakkındaki haciz bâki kalmak şartile) satılıp paraya çevrilmek suretile borclarının tahsiline karar verilmiş olduğundan 16/8/943 pazartesi gününden itibaren 21 gün ve 7/9/943 tarihinden itibaren 10 gün müddetle satışa çıkarılmıştır.

İsteklilerin birinci arttırma günü olan 6/9/943 pazartesi günü saat 11 ve ikinci kat'î satış günü olan 17/9/943 cuma günü saat 11 de 51 bin lira üzerinden yatıracakları teminat makbuzlarile vilâyet idare heyetine müracaatleri ilân olunur. (7796)

Babaeski Belediye Reisliğinden:

Her neviden ve her işe yarar hayvan yetiştirmekle meşhur olan Trakyanın damızlık, koşumluk ve kasablık hayvanlarile her çeşid emtiayı ancak 12 ağustos 943 te açılacak ve dört gün devam edecek olan Babaeski hayvan ve emtia panayırında tedarik edebilmek mümkündür.

Panayır her seneden daha iyi bir şekilde hazırlanmakta olup hayvan ve emtia ticareti için panayıra gelecek tüccar ve esnaflarımızın istirahatleri temin edilmiştir. (7751)

İstanbul Belediyesi İlânları

İstanbul Belediyesine alınacak müfettiş ve müfettiş muavinlikleri için müsabaka imtihanı

İSTANBUL BELEDİYESİNDEN:

İstanbul Belediyesi teftiş heyeti kadrosunda münhal bulunan müfettiş ve müfettiş muavinlikleri için açılan müsabaka imtihanı kayıd müddeti 13 ağustos cuma akşamına kadar bir hafta daha uzatılmıştır.

Tahrirî imtihanlar 16 ağustos pazartesi ve şifahî 17 ağustos salı günü saat 14 te Belediye binasında Umumî Meclis salonunda yapılacaktır.

İmtihana kabul şeraiti ve müsabaka programı evvelce gazetelerle ilân edilmişti.

İzahat almak istiyenlerin Belediye Zat İşleri Müdürlüğüne müracaat etmeleri ilân olunur. (7737)

Haydarpaşa Lisesi Alım, Satım Komisyonundan:

Lisemize Türkiye Kömür Satış ve Tevzi Müessesesinden mayıs 944 sonuna kadar verilecek olan 1350 ton maden ve 20 ton kok kömürünün Kuruçeşmeden ve Kadıköy gazhanesinden mekteb ambarına nakliye ve tahliyesi işi 8220 lira dahilinde kapalı zarf suretile eksiltmeye konulmuştur.

Eksiltme 21/8/943 cumartesi günü saat 11 de Beyoğlu İstiklâl caddesi Karlman mağazası karşısında İstanbul Liseler Muhasebeciliği binasında toplanacak Komisyonda yapılacaktır.

İlk teminat 616 lira 50 kuruştur. Bu işe aid şartname mektebde görülebilir.

İsteklilerin ilk teminat makbuzu, carî sene Ticaret Odası vesikasile birlikte teklif mektublarını eksiltme saatinden en geç bir saat evveline kadar Komisyon Reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri, zarfların kanunî şekilde kapatılmış olması ve posta ile gönderilecek teklif mektublarının zamanında gelmiş olması lâzımdır. (7603)

Satılık Alman piyano

Çaprazt tel, demir kadro, mükemmel vaziyet. Nişantaş Vali konak 43 No. Firuze apartımanının 5 No. dairesine saat 17-21 arasında müracaat.

MEMUR ARANIYOR

14-15 yaşında orta tahsilli bir erkek memur alınacaktır.

DİŞ DEPOSU
Mehmed İbrahim Berkmen
Yenipostane cad. Mercanof han.

Beyoğlu Askerlik Şubesinden:

Aşağıda sınıf, rütbe ve sicil numaraları yazılı yedek subayların hemen şubeye müracaatleri.

Yedek P. Alb.	325-117	İsmail Hakkı Öktem
» P. Atgm.	24993	Mustafa Çorbacıoğlu
» P. Tgm.	47972	Asaf Malta
» P. Tgm.	47124	Rifat Zeren
Yedek Mh. Tgm.	36290	Hasan Güner
» » »	37783	Hayati Kayaoğlu
» » »	31375	Mustafa Sekben
Nakliye Tgm.	46815	İsmail Aksal
» »	48809	Tuğrul Tuna
Hr. Sn. Bnb.	331-43	Feyzi Kaynarkan
TBB. Bn.	338-34	Süreyya Tanay
Dişçi Üstgm.	37070	Pozant Danlama
Ml. M. Sıf. 8.	16336	Muhsin Özberk
Top Tgm.	43097	Lâtif Topçuoğlu

(7666)

İstanbul Vakıflar Orman İşletme Müdürlüğünden:

İşletmemiz için 85 lira ücretli bir kâtib alınacaktır. Talib olanların 3659 sayılı kanunun 16 ncı maddesine göre 16/8/943 pazartesi günü Çemberlitaş Vakıflar sokaktaki büromuzda imtihanları yapılacağından evrakı müsbitelerile müracaatleri. (7758)

Beden Terbiyesi Umum Müdürlüğünden:

(TIBBÎ MALZEME ALINACAK)

Ankara Spor Muayene Merkezi için aşağıda cins ve miktarları yazılı tıbbî alet satın alınacaktır.

İsteklilerin eksiltmeye girmek üzere 16/8/943 pazartesi günü saat 15 te Yenişehir Necatibey caddesinde Beden Terbiyesi Umum Müdürlüğü Satınalma Komisyonuna müracaatleri ilân olunur.

Aded	CİNSİ
2	Boyalı tahta tabura
1	Sürgülü boy ölçüsü (tahtadan cilâlı)
1	Portatif Simens marka Electrocardiographie
1	Corda tipi dörtlü elektrik santrifüjü
1	Dejarin çekici

(7634)

Diş Tabibi Suad Gürel

Beyoğlu — İstiklâl caddesi 99, Ankara Apt. No. 3
Gaz Şirketi üstünde — Telefon: 41600
Her gün öğleden sonra hastalarını kabule başlamıştır.

Şile Belediyesinden:

1 — Şilede yeniden kapalı zarf usulile bir hamam yaptırılacaktır.

2 — Muhammen bedel 9343 lira, muvakkat teminat akçesi 700 lira 73 kuruştur.

3 — İhale 9/8/943 tarihine çatan pazartesi günü saat 14 te Belediye Encümeninde yapılacaktır. Talib olanların mezkûr gün ve saatten evvel teminat akçelerini veya bir banka mektubunu vezneye yatırarak bir makbuz ile ihaleye iştirak etmeleri, projeyi ve şeraiti hususiyeyi öğrenmek istiyenlerin her vakit Belediye kalemine müracaatleri ilân olunur. (7703)

İstanbul Vilâyet Orman Çevirge Müdürlüğünden:

Orman Umum Müdürlüğü teşkilâtında münhal 10 liralık maaşlı üçüncü sınıf orman mesaha memurluğu için müsabaka ile memur alınacaktır.

Müsabaka imtihanı İstanbulda Vilâyet Orman Çevirge Müdürlüğünde müteşekkil Komisyon marifetile 1/9/943 tarihinde saat 10 da yapılacaktır.

İmtihana iştirak edebilmek için memurin kanununun 4 üncü maddesinde yazılı evsaf ve şartları haiz olmak ve müracaat dilekçelerine tahsil vesikaları, hüviyet cüzdanı, adliyece mahkûmiyeti olmadığına dair bir vesika, başkaca durum kâğıdı, ve sağlık raporile dört aded vesikalık fotoğraflarını iliştirmeleri lâzımdır. Aksi halde imtihana kabul edilemezler. Tabiblerin 30 yaşından yukarı olmaması şarttır. (7689)

Devlet Demiryolları işletme U. M. den:

Muhammen bedeli (311195) lira olan muhtelif eb'adda 148 kalem vagon camı ile adî ve duble bina camı 25/VIII/1943 çarşamba günü saat 15 te kapalı zarf usulile Ankarada idare binasında toplanan merkez 9 uncu Komisyonunca satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin (16197,80) liralık muvakkat teminatla kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini ayni gün saat 14 e kadar adı geçen Komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler (2) lira mukabilinde Ankarada Malzeme Dairesinden, Haydarpaşada Tesellüm ve Sevk Şefliğinden temin olunur. (7786)